EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 20.10.2011
KOM(2011) 651 lõplik

2011/0295 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEK(2011) 1217 lõplik}
{SEK(2011) 1218 lõplik}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

2003. aasta alguses vastu võetud turu kuritarvitamist käsitleva direktiiviga 2003/6/EÜ[1] kehtestati terviklik siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (nimetatakse koos „turu kuritarvitamiseks”) vastu võitlemise raamistik. Direktiivi eesmärk on suurendada investorite usaldust ja turu terviklikkust, keelates siseteavet omavatel isikutel kaubelda seotud finantsinstrumentidega ja keelates turuga manipuleerimise sellise käitumise kaudu nagu väära teabe või kuulduste levitamine ning kauplemine, millega kindlustatakse hind ebaharilikul tasemel.

Praegune globaalne majandus- ja finantskriis on juhtinud tähelepanu sellele, kui tähtis on turu terviklikkus. Seoses sellega leppisid maailma 20 juhtivat riiki (G20) kokku, et tugevdatakse finantsjärelevalvet ja finantsvaldkonna reguleerimist ning koostatakse rahvusvaheliselt kokkulepitud rangete nõuete raamistik. Kooskõlas G20 järeldustega soovitati kõrgetasemelise ELi finantsjärelevalve eksperdirühma aruandes, et „finantssektori usaldusväärne usaldatavusnõuete täitmise järelevalve- ja tegevusraamistik peab tuginema tugevale järelevalve- ja karistuste kohaldamise korrale”[2].

Oma teatises „Tuletisinstrumentide tõhusate, turvaliste ja usaldusväärsete turgude tagamine: edasised poliitikameetmed” kohustus komisjon laiendama turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi asjakohaste sätete reguleerimisala, et igati hõlmata tuletisinstrumentide turud[3]. Tuletisinstrumentidega sooritatavate börsiväliste tehingutega tõhusa tegelemise tähtsust on rõhutatud ka mitmesugustel rahvusvahelistel foorumitel, sh G20 ja IOSCO kohtumistel ning ka hiljutist USA rahandusministeeriumi finantsvaldkonna õigusreformi kava käsitlevatel aruteludel.

Lisaks kutsutakse Euroopa väikeettevõtlusalgatust „Small Business Act” käsitlevas komisjoni teatises Euroopa Liitu ja liikmesriike üles kavandama eeskirju lähtuvalt põhimõttest: kõigepealt mõtle väikestele, vähendades halduskoormust, kohandades õigusakte selliste emitentide vajadustele, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel, ja hõlbustades nende juurdepääsu rahastamisele[4]. Komisjoni teatises, mis käsitleb karistuste tõhustamist finantsteenuste sektoris,[5] vaadati läbi kehtivad karistuste kohaldamise volitused ja nende tegelik rakendamine, et ühtlustada eri järelevalvetoimingute puhul kohaldatavaid karistusi.

Euroopa Komisjon hindas turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi kohaldamist ja tuvastas mitu probleemi, mis kahjustavad turu terviklikkust ja investorite kaitset, loovad ebavõrdsed võimalused ning toovad emitentidele, kelle

---

1 ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.

2 Kõrgetasemelise ELi finantsjärelevalve eksperdirühma aruanne, Brüssel, 25.2.2009, lk 23.

3 Euroopa komisjoni teatis „Tuletisinstrumentide tõhusate, turvaliste ja usaldusväärsete turgude tagamine: edasised poliitikameetmed”, KOM(2009) 332, 3. juuli 2009.

4 Euroopa komisjoni teatis „Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” läbivaatamine, KOM(2011) 78, 23. veebruar 2011.

5 Euroopa Komisjoni teatis „Sanktsioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris”, KOM(2010) 716, 8. detsember 2010.

finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel, kaasa nõuete järgimisega seotud kulud ja muudavad kapitali hankimise kapitaliturgudelt neile vähem atraktiivseks.

Õigusloome, turu ja tehnika arengu tulemusel on tekkinud lüngad uusi turge, platvorme ja börsiväliseid instrumente käsitlevates õigusaktides. Samade asjaolude tõttu on tekkinud lüngad kaupu ja nendega seotud tuletisinstrumente käsitlevates õigusaktides. Kuna reguleerivatel asutustel puuduvad teatud andmed ja volitused ning karistustel puudub hoiatav mõju või on see ebapiisav, ei saa reguleerivad asutused direktiivi tõhusalt täita. Turu kuritarvitamist käsitlevas direktiivis sätestatud võimaluste arvukus ja ulatuslik kaalutlusõigus ning teatud põhimõistete ebaselgus vähendavad direktiivi tõhusust.

Neid probleeme arvesse võttes on algatuse eesmärk suurendada turu terviklikkust ja tugevdada investorite kaitset, tagades samal ajal ühtsed eeskirjad ja võrdsed võimalused ning muutes väärtpaberiturud kapitali hankimise seisukohast atraktiivsemaks.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Ettepaneku koostamisel peeti ulatuslikke konsultatsioone kõigi peamiste sidusrühmadega, sh riigiasutuste (valitsuste ja väärtpaberituru järelevalveasutuste), emitentide, vahendajate ja investoritega.

Selles võetakse arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee (CESR) avaldatud aruandeid, milles käsitletakse liikmesriikide turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi kohaste järelevalvevolituste laadi ja ulatust,[6] ning turu kuritarvitamist käsitlevas direktiivis sätestatud võimalusi ja kaalutlusõigust, mida liikmesriigid kasutavad[7].

Samuti võetakse selles arvesse Euroopa väärtpaberiturgude eksperdirühma (ESME)[8] aruannet, milles hinnatakse turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi tõhusust selle esmaste eesmärkide saavutamisel, tuuakse välja teatud puudused ja probleemid ning esitatakse ettepanekud olukorra parandamiseks[9].

Euroopa Komisjon korraldas 12. novembril 2008 avaliku konverentsi turu kuritarvitamist käsitleva korra läbivaatamise teemal[10]. 20. aprillil 2009 avaldas Euroopa Komisjon üleskutse arvamuste avaldamiseks turu kuritarvitamist käsitleva

---

6 Viide: CESR/07-380, juuni 2007, kättesaadav veebiaadressil www.cesr-eu.org.

7 Viide: CESR/09-1120.

8 ESME oli komisjoni nõuandev organ, kuhu kuulusid väärtpaberiturgudel tegutsejad ja selle ala eksperdid; ESME volitused lõppesid 2009. aasta lõpus ja neid ei pikendatud. Komisjon asutas ESME 2006. aasta aprillis ning see tegutses komisjoni 30. märtsi 2006. aasta otsuse 2006/288/EÜ (millega asutatakse Euroopa väärtpaberiturgude ekspertrühm, kes annab õiguslikke ja majanduslikke nõuandeid väärtpabereid käsitlevate ELi direktiivide kohaldamise kohta) alusel (ELT L 106, 19.4.2006, lk 14–17).

9 Avaldatud 2007. aasta juunis pealkirja all „Turu kuritarvitamist käsitlev ELi õigusraamistik ja selle rakendamine liikmesriikides: esimene hindamine".

10 Vt http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/12112008_conference_en.htm.

direktiivi läbivaatamise kohta. Komisjoni talitustele saadeti 85 arvamust. Mittekonfidentsiaalsete arvamustega saab tutvuda komisjoni veebisaidil[11].

Komisjon algatas 28. juunil 2010 direktiivi läbivaatamise küsimuses üldsusega konsulteerimise, mis lõppes 23. juulil 2010[12]. Komisjoni talitustele saadeti 96 arvamust. Mittekonfidentsiaalsete arvamustega saab tutvuda komisjoni veebisaidil[13]. Kokkuvõte on esitatud mõju hindamise aruande 2. lisas[14]. 2. juulil 2010 korraldas komisjon veel ühe direktiivi läbivaatamise teemalise avaliku konverentsi[15].

Kooskõlas parema õigusloome poliitikaga hindas komisjon eri poliitikavõimaluste mõju. Kõnealused poliitikavõimalused on seotud uusi turge, platvorme ja börsiväliseid instrumente käsitlevate õigusaktide, kaupade ja nendega seotud tuletisinstrumentide, karistuste, pädevate asutuste volituste, põhimõistete täpsustamise ja halduskoormuse vähendamisega. Iga poliitikavõimalust hinnati järgmiste kriteeriumide alusel: mõju sidusrühmadele, tulemuslikkus ja tõhusus. Kõikide eelistatud poliitikavõimaluste üldmõjul edeneb turu kuritarvitamisega võitlemine ELis märkimisväärselt.

Esmalt suurendatakse turu terviklikkust ja tugevdatakse investorite kaitset, selleks täpsustatakse, milliseid finantsinstrumente ja turge direktiiv hõlmab, ja tagatakse, et hõlmatud on finantsinstrumendid, millega on lubatud kaubelda ainult mitmepoolses kauplemissüsteemis (MTF) ja muudes uut liiki organiseeritud kauplemissüsteemides (OTF). Lisaks tugevdavad eelistatud poliitikavõimalused kaitset turu kuritarvitamise vastu kauba tuletisinstrumentide kaudu, suurendades turu läbipaistvust.

Peale selle tagatakse kõnealuste poliitikavõimalustega turu kuritarvitamise juhtude parem tuvastamine, andes pädevatele asutustele uurimiseks vajalikud volitused, ja muudetakse karistused hoiatavamaks, kehtestades haldusmeetmete või karistuste kohaldamise miinimumpõhimõtted. Direktiivi [XXX] ettepanekus nõutakse ka kriminaalkaristuste kehtestamist.

Lisaks tagavad eelistatud võimalused ühtsema lähenemisviisi turu kuritarvitamisele, sest nende abil vähendatakse liikmesriikide võimalusi ja kaalutlusõiguse ulatust ning kehtestatakse proportsionaalne kord nende emitentide jaoks, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel.

Üldiselt eeldatakse, et eelistatud poliitikavõimalused aitavad muuta finantsturud terviklikumaks ja et see avaldab positiivset mõju investorite usaldusele ning aitab tagada finantsturgudel finantsstabiilsuse.

Siseturu ja teenuste peadirektoraadi talitused kohtusid 23. veebruaril 2011 mõju hindamise komiteega. Komitee analüüsis mõjuhinnangut ja esitas oma arvamuse 25. veebruaril 2011. Kohtumise käigus esitasid komitee liikmed siseturu ja teenuste peadirektoraadi talitustele oma märkused mõjuhinnangu sisu parandamise kohta, mille alusel tehti teksti mõned muudatused. Need on järgmised:

---

11 Vt http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/market_abuse_en.htm.
12 Vt http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/mad/consultation_paper.pdf.
13 Vt http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/mad_en.htm.
14 Mõju hindamise aruanne on kättesaadav aadressil XXX.
15 Arutelude kokkuvõtte kohta vt mõju hindamise aruande 3. lisa.

– täpsustati seda, kuidas hinnati kehtivate õigusaktide toimimist ja kuidas kasutati hindamistulemusi probleemi analüüsimisel;

– lisati tõenditel põhinevad hinnangud selle kohta, milline oli vaatlusalustel turgudel toimunud kuritarvituste tagajärjel Euroopa majandusele tekitatud üldine kahju ja millised on eelistatud poliitikavõimaluste üldised eelised koos kõnealuste hinnangute tõlgendamisega seotud vajalike hoiatustega;

– põhisstsenaariumis selgitati, kuidas muud seotud finantseeskirjad turu kuritarvitamist käsitlevat direktiivi täiendavad;

– selgitati teatud poliitikavõimaluste sisu ja parandati eelistatud võimaluste kombinatsioonide esitust ning lisati eelistatud võimaluste kombinatsioonide üldise mõju hinnang, milles võeti olemasolu korral arvesse eri võimaluste koostoimet või nendevahelist kompromissi;

– halduskoormuse ja kulude hinnangule lisati kõige kulukamate meetmete proportsionaalsem analüüs;

– põhiteksti lisati sõnaselgemad lühikokkuvõtted poliitikavõimaluste mõju hindamise kohta põhiõiguste seisukohast, eelkõige uurimisvolituste ja karistuste valdkonnas;

– lisati kriminaalkaristuste tõhusust käsitlevatel liikmesriikide uuringutel ja tõendusmaterjalil põhinev täiustatud põhjendus selle kohta, miks on turu kuritarvitamise alase tõhusa ELi poliitika seisukohast esmatähtis kriminaalõiguse ühtlustamine, ning lisati finantsteenuste sektoris karistuste tõhustamist käsitlevale komisjoni teatisele esitatud vastuste kokkuvõte ja

– põhitekstis esitati selgemalt sidusrühmade, sh institutsiooniliste ja jaeinvestorite arvamused eri poliitikavõimaluste kohta.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114, mis on kõnealuse valdkonna määruse jaoks kõige asjakohasem alus. Määrust peetakse turu kuritarvitamist käsitleva Euroopa Liidu raamistiku määratlemiseks kõige sobivamaks õigusaktiks. Määruse vahetu kohaldatavus vähendab õiguslikku keerukust ja tagab suurema õiguskindluse neile, kelle suhtes seda õigusakti Euroopa Liidus kohaldatakse, kuna sellega nähakse ette ühtlustatud eeskirjad ja aidatakse kaasa ühtse turu toimimisele.

3.2. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele (ELi toimimise lepingu artikli 5 lõige 3) tuleb ELi tasandil võtta meetmeid ainult juhul, kui liikmesriigid üksinda ei suuda kavandatud eesmärke piisavalt saavutada ning seepärast saab kõnealuseid eesmärke kavandatud meetmete ulatuse või mõju tõttu paremini saavutada ELi tasandil. Kuigi kõik eespool kirjeldatud probleemid mõjutavad märkimisväärselt iga liikmesriiki,

saab nende kogumõju täielikult hinnata ainult rahvusvahelisel tasandil. See on tingitud sellest, et turgu saab kuritarvitada instrumendi mis tahes noteerimise kohas või börsiväliselt, seega isegi turgudel, mis ei ole asjaomase instrumendi esmasturg. Seetõttu valitseb tegelik oht, et Euroopa Liidu tasandi meetmete puudumise korral hoidutakse liikmesriikides turu kuritarvitamise vastu võitlemiseks võetud meetmetest kõrvale või on need ebatõhusad.

Lisaks on ühtne lähenemisviis oluline, et vältida õigusnormide erinevuse ärakasutamist, ja kuna kehtiv turu kuritarvitamist käsitlev direktiiv juba hõlmab seda küsimust, saab eespool osutatud probleeme kõige paremini lahendada ühiste jõupingutuste abil. Seda arvesse võttes on ELi meede subsidiaarsuse põhimõtte seisukohast sobiv.

Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peab sekkumine olema sihipärane ja piirduma eesmärkide saavutamiseks vajalikuga. Kõnealusest põhimõttest on lähtutud kogu protsessi jooksul, alates alternatiivsete poliitikavõimaluste kindlaksmääramisest ja hindamisest kuni käesoleva ettepaneku koostamiseni.

3.3. Vastavus ELi toimimise lepingu artiklitele 290 ja 291

Komisjon võttis 23. septembril 2009 vastu määruste ettepanekud Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) asutamise kohta[16]. Sel puhul soovib komisjon meelde tuletada Euroopa järelevalveasutuste asutamise määruste vastuvõtmisel tehtud avaldust ELi toimimise lepingu artiklite 290 ja 291 kohta: „Seoses regulatiivsete standardite vastuvõtmisega rõhutab komisjon finantsteenuste sektori ainulaadset iseloomu, mis tuleneb Lamfalussy struktuurist ja mida on tunnustatud selgelt ELi toimimise lepingule lisatud deklaratsioonis nr 39. Siiski on komisjonil tõsiseid kahtlusi, kas tema rollile seatud piirangud delegeeritud õigusaktide ja rakendusmeetmete vastuvõtmisel on kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 290 ja 291”.

3.4. Ettepaneku üksikasjalik selgitus

3.4.1. I peatükk (üldsätted)

3.4.1.1. Uute turgude, kauplemissüsteemide ja börsiväliste finantsinstrumentide reguleerimine

Turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi aluseks on põhimõte, mis keelab siseringitehingud finantsinstrumentidega, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turgudel, või nende abil turuga manipuleerimise. Alates finantsinstrumentide turgude direktiivi[17] vastuvõtmisest kaubeldakse finantsinstrumentidega siiski üha enam mitmepoolsetes kauplemissüsteemides ja muud liiki organiseeritud kauplemissüsteemides, näiteks vahetustehingute süsteemides või maaklerite ristumisvõrgustikes, või ainult börsiväliselt. Kõnealused uued kauplemiskohad ja -süsteemid konkureerivad olemasoleva reguleeritud turuga, muutudes üha

[16] KOM(2009) 501, KOM(2009) 502, KOM(2009) 503.

[17] Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/39/EÜ, 21. aprill 2004, finantsinstrumentide turgude kohta, ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

likviidsemaks ja meelitades ligi laiemat hulka investoreid. Eri kohtades kauplemise suurenemise tõttu on raskem teostada järelevalvet võimaliku turu kuritarvitamise tuvastamiseks. Seetõttu laiendatakse määrusega turu kuritarvitamist käsitleva raamistiku reguleerimisala kõikidele finantsinstrumentidele, millega on lubatud kaubelda mitmepoolsetes kauplemissüsteemides või muud liiki organiseeritud kauplemissüsteemides, ning kõikidele seotud finantsinstrumentidele, millega kaubeldakse börsiväliselt ja mis mõjutavad hõlmatud turgu, millel kaubeldakse nende instrumentide alusvaraga. See on vajalik, et vältida kauplemiskohtadepoolset õigusnormide erinevuse ärakasutamist, tagada investorite kaitse ja turgude terviklikkuse säilimine võrdsetel tingimustel kogu Euroopa Liidus ja kindlustada, et selliste finantsinstrumentide turuga manipuleerimine börsiväliselt kaubeldavate tuletisinstrumentide, nagu krediidiriski vahetustehingute kaudu on selgelt keelatud.

3.4.1.2. Kauba tuletisinstrumentide ja nendega seotud kauba hetkelepingute reguleerimine

Hetketurud ja nendega seotud tuletisinstrumentide turud on omavahel tihedalt seotud ja turu kuritarvitamine võib toimuda nende turgude üleselt. See on eriti murettekitav hetketurgude jaoks, sest kehtivaid läbipaistvust ja turu terviklikkust käsitlevaid eeskirju kohaldatakse ainult finants- ja tuletisinstrumentide turgude suhtes, mitte nendega seotud hetketurgude suhtes. Määruse eesmärk ei ole kõnealuste hetketurgude otsene reguleerimine. Rangelt nende mittefinantsturgude piires tehtavad tehingud ja toimingud ei peaks tõesti kuuluma käesoleva määruse reguleerimisalasse ning nende suhtes tuleks kohaldada konkreetseid valdkondlikke eeskirju ja konkreetset valdkonnapõhist järelevalvet, nagu on sätestatud energia valdkonnas komisjoni ettepanekuga energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse määruse kohta[18]. Käesolev määrus peaks siiski hõlmama sellistel hetketurgudel tehtavaid tehinguid ja toiminguid, mis on seotud määruse reguleerimisalasse kuuluvate finants- ja tuletisinstrumentide turgudega ning mis viimaseid mõjutavad. Kauba tuletisinstrumentide turuga seotud siseteabe selge ja siduva määratluse puudumine kehtivas turu kuritarvitamist käsitlevas direktiivis võib põhjustada kõnealuseid seotud hetketurge käsitleva teabe ebakõla. See tähendab, et turu kuritarvitamist käsitleva kehtiva raamistiku kohaselt võivad kauba tuletisinstrumentidesse investeerijad olla vähem kaitstud kui finantsturgude tuletisinstrumentidesse investeerijad, sest isik võib kasutada hetketurul siseteavet, mis on saadud seotud tuletisinstrumentide turul kaubeldes. Seetõttu tuleks kauba tuletisinstrumentidega seotud siseteabe mõiste viia kooskõlla siseteabe üldmõistega, hõlmates sellega ka hinnatundliku teabe, mis on oluline seotud kauba hetkelepingute ja ka tuletisinstrumentide endi puhul. See tagab investorite õiguskindluse ja parema teavitamise. Lisaks keelab turu kuritarvitamist käsitlev direktiiv ainult sellise manipuleerimise, mis moonutab finantsinstrumentide hinda. Kuna teatavaid tuletisinstrumentide turul toimuvaid tehingud saab kasutada ka seotud hetketurgude hindadega manipuleerimiseks ja hetketurgudel toimuvaid tehinguid saab kasutada tuletisinstrumentide turgudega manipuleerimiseks, tuleks käesolevas määruses laiendada turuga manipuleerimise mõistet nii, et see hõlmaks ka seda liiki turgudevahelist manipuleerimist. Energia hulgimüügitoodete puhul teevad pädevad asutused ja ESMA koostööd Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametiga (ACER) ja liikmesriikide reguleerivate asutustega, et tagada kooskõlastatud lähenemisviisi rakendamine finantsinstrumente ja energia

[18] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0726:FIN:ET:PDF.

hulgimüügitooteid käsitlevate asjakohaste eeskirjade järgimise tagamisel. Pädevad asutused peaksid eelkõige [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr … energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta] sätestatud mõistete konkreetseid tunnuseid arvesse võtma siis, kui nad kohaldavad käesolevas määruses sätestatud siseteabe, siseringitehingute ja turuga manipuleerimise mõistet energia hulgimüügitoodetega seotud finantsinstrumentide suhtes.

3.4.1.3. Turuga manipuleerimine algoritmkauplemise ja välkkauplemise kaudu

Finantsturgudel kasutatakse üha enam automatiseeritud kauplemismeetodeid, nagu algoritmkauplemine või välkkauplemine. Sellise kauplemise puhul otsustatakse arvutialgoritmi abil, kas korraldus esitada või mitte ja/või kuidas korraldus täidetakse. Algoritmkauplemise eriliik on välkkauplemine (HFT). Välkkauplemine ei ole tavaliselt iseseisev strateegia, vaid seisneb väga keeruka tehnoloogia kasutamises traditsiooniliste kauplemisstrateegiate, nagu arbitraaži ja turutegemise strateegia rakendamiseks. Kuigi enamik algoritm- ja välkkauplemise strateegiaid on seaduslikud, on reguleerivad asutused kindlaks määranud konkreetsed automatiseeritud strateegiad, mille kasutamine võib kujutada endast turu kuritarvitamist. Selliste strateegiate hulka kuuluvad näiteks noteeringutega üleujutamine (*quote stuffing*), eksitamine (*layering*) ja tüssamine (*spoofing*). Turu kuritarvitamist käsitlevas direktiivis sätestatud turuga manipuleerimise mõiste on väga lai ja seda saab juba kohaldada kuritarvituste suhtes, olenemata kauplemiskeskkonnast. Määruses tuleb siiski esitada konkreetsed näited algoritmkauplemise ja välkkauplemise strateegiate kohta, mis kuuluvad turuga manipuleerimise keelu kohaldamisalasse. Turgu kuritarvitavate strateegiate täiendav kindlaksmääramine tagab, et pädevad asutused kasutavad järelevalves ja õigusnormide täitmisel ühtset lähenemisviisi.

3.4.1.4. Turuga manipuleerimise katse

Kuna turu kuritarvitamist käsitlev direktiiv ei hõlma turuga manipuleerimise katseid, peab reguleeriv asutus turuga manipuleerimise kinnitamiseks tõendama, et korraldus anti või tehing tehti. On siiski olukordi, kus isik astub samme ja on olemas selged tõendid turuga manipuleerimise kavatsusest, kuid korraldus jäi andmata või tehing tegemata. Määrus keelab sõnaselgelt turuga manipuleerimise katsed, selle abil suurendatakse turu terviklikkust. Kehtiv siseringitehingute mõiste juba sisaldab manipuleerimiskatse elemente. Need jäetakse välja ja siseringitehingu katse määratletakse eraldi rikkumisena.

3.4.1.5. Saastekvoodid

Finantsinstrumentide turgude direktiivi läbivaatamise raames liigitatakse saastekvoodid ümber finantsinstrumentideks. Selle tulemusel kuuluvad ka kõnealused kvoodid kuritarvitamist käsitleva raamistiku reguleerimisalasse. Kuigi enamik turu kuritarvitamist käsitleva korraga ette nähtud meetmetest on ilma kohandamata saastekvootide suhtes kohaldatavad, tuleb mõnda sätet kohandada, et võtta arvesse kõnealuste instrumentide eripära ja asjaomase turu ülesehitust. Vastupidi enamikule finantsinstrumentide liikidele ei saa siseteabe avalikustamise ja insaiderite nimekirjade ning juhtide tehingutega seotud kohustusi tegelikult panna saastekvootide emitendile, kes vastutab liidu kliimapoliitika arendamise ja elluviimise eest. Vastutavad ametiasutused (sh komisjon) on siiski kohustatud

tagama uute otsuste, sündmuste ja andmete õiglase ja mittediskrimineeriva avalikustamise ning kättesaadavuse. Lisaks ei tohiks turu kuritarvitamist käsitleva korraga ette nähtud kohustused piirata liikmesriike, Euroopa Komisjoni ja muid ametlikult määratud organeid Euroopa Liidu kliimapoliitika elluviimisel.

Seetõttu võetakse kasutusele saastekvootidega seotud siseteabe erimõiste. Siseteabe avalikustamise kohustus pannakse saastekvootide turu osalistele, sest nende valduses on asjaomane teave, mis sobib ühekordseks või korrapäraseks avaldamiseks. Delegeeritud õigusaktis määratletud piirmäär (väljendatuna heitkoguste või soojusvõimsuse või nende kahe kombinatsioonina) jätab artiklis 12 (ja ka artiklites 13 ja 14) sätestatud kohustuse kohaldamisalast välja kõik need üksused, kelle tegevus eraldi võttes saastekvootide hinna kujundust või siseringitehingu(st) (tulenevaid) ohtusid oluliselt ei mõjuta.

Kuna finantsinstrumentide turgude direktiivi kohaselt liigitatakse saastekvoodid finantsinstrumentideks, saab kõik turu kuritarvitamise vastased meetmed, mis on seotud saastekvootide enampakkumisega, koondada ühtsesse eeskirjade kogumikku ja siduda need turu kuritarvitamise vastase üldkorraga, mida kohaldatakse järelturul.

3.4.2. II peatükk (siseringitehingud ja turuga manipuleerimine)

3.4.2.1. Siseteave

Siseteavet saab kuritarvitada enne, kui emitendil tekib selle avalikustamise kohustus. Lepingu üle peetavate läbirääkimiste seis, läbirääkimiste käigus esialgu kokku lepitud tingimused, finantsinstrumentide emissiooni võimalus, finantsinstrumentide turustamise tingimused või finantsinstrumentide emissiooni esialgsed tingimused võivad olla investorite jaoks tähtis teave. Seetõttu tuleks sellist teavet käsitada siseteabena. Selline teave ei tarvitse siiski olla piisavalt täpne, et emitent oleks kohustatud selle avalikustama. Sel juhul peaks kehtima siseringitehingute keeld, kuid mitte emitendi kohustus teave avalikustada.

3.4.2.2. Kauplemiskohtadele ja -süsteemidele võrdsete tingimuste tagamine turu kuritarvitamise juhtude vältimisel ja tuvastamisel

Eri kauplemiskohtades finantsinstrumentidega kauplemise suurenemise tõttu on üha raskem teostada järelevalvet võimaliku turu kuritarvitamise juhtumi tuvastamiseks. Finantsinstrumentide turgude direktiivi kohaselt võib mitmepoolset kauplemissüsteemi juhtida turu korraldaja või investeerimisühing. Finantsinstrumentide turgude direktiivi artiklis 26 sätestatud järelevalvekohustus kehtib mõlema suhtes ühte moodi. Turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi artiklis 6 sätestatud kohustus võtta vastu struktuurilised sätted, mille eesmärk on vältida ja tuvastada turuga manipuleerivat tegevust, kehtib siiski ainult turu korraldajate suhtes. Määruse eesmärk on tagada määruse reguleerimisala raames võrdsed tingimused kõikidele kauplemiskohtadele ja -süsteemidele, pannes neile kohustuse võtta vastu vajalikud struktuurilised sätted, mille eesmärk on vältida ja tuvastada turuga manipuleerivat tegevust.

3.4.3. III peatükk (avalikustamisnõuded)

3.4.3.1. Siseteabe avalikustamine

3.4.3.2. Turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et finantsinstrumentide emitendid peavad võimalikult kiiresti teavitama üldsust siseteabest, mis on otseselt nende emitentidega seotud. Lõikega 2 lubatakse kõnealustel emitentidel eritingimustel siseteabe avalikustamine edasi lükata. Määruse kohaselt peavad emitendid teatama pädevale asutusele oma otsusest lükata siseteabe avalikustamine edasi viivitamata pärast sellise otsuse tegemist. Emitendi kohustus on hinnata, kas selline edasilükkamine on põhjendatud. Pädevate asutuste võimalus uurida vajaduse korral tagantjärele, kas edasilükkamise konkreetsed tingimused olid tegelikult täidetud, tugevdab investorite kaitset ja suurendab turu terviklikkust. Kui aga siseteave on süsteemi seisukohalt oluline ja selle avaldamise edasilükkamine on üldsuse huvides, on pädeval asutusel õigus lubada teabe avaldamise edasilükkamist piiratud ajaks, et säilitada üldsuse huve silmas pidades finantssüsteemi stabiilsus ja vältida kahju, mis tuleneb näiteks süsteemi seisukohalt olulise emitendi maksejõuetusest

Insaiderite nimekirjad Insaiderite nimekirjad on pädevate asutuste jaoks tähtis võimaliku turu kuritarvitamise uurimise vahend. Määruse eesmärk on kõrvaldada seni emitentidele tarbetut halduskoormust tekitanud siseriiklikud erinevused ja selleks nähakse sellega ette, et komisjon peab delegeeritud õigusaktides kindlaks määrama, millised andmed täpselt kantakse kõnealustesse nimekirjadesse, ja vastu võtma tehnilised rakendusstandardid.

3.4.3.3. Avalikustamisnõuded emitentidele, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel

Ilma et see piiraks finantsturgude terviklikkuse ja läbipaistvuse säilitamise ning investorite kaitsmise eesmärki, kohandatakse turu kuritarvitamist käsitlev raamistik nende emitentide eripärale ja vajadustele, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel. Määruses sätestatud turu kuritarvitamist käsitleva uue raamistiku kohaldamise tõttu ühtemoodi kõikide VKEde kasvuturgude suhtes võivad nende turgude emitendid loobuda kapitali hankimisest kapitaliturgudelt. Nende emitentide äritegevuse ulatus on piiratum ja tavaliselt on neil siseteabe avalikustamiseks vähem põhjust kui suurematel emitentidel. Määruse kohaselt peavad kõnealused emitendid avaldama siseteabe muudetud ja lihtsustatud turupõhisel kujul. VKEde kasvuturud võivad avaldada sellise siseteabe kõnealuste emitentide nimel komisjoni vastu võetud tehnilistes rakendusstandardites kindlaks määratud standardsisuga ja standardvormis. Need emitendid on ka teatud tingimustel vabastatud insaiderite nimekirjade pidamise ja pideva ajakohastamise kohustusest ning nende suhtes kehtib uus allpool osutatud juhtide tehingutest teatamise piirmäär.

3.4.3.4. Juhtide tehingutest teatamine

Määruses selgitatakse juhtide tehingutega seotud teatamiskohustuse ulatust. Kõnealused teated on tähtsad, sest need hoiavad juhte tagasi siseringitehingute sooritamisest ja annavad turule kasulikku teavet juhtide seisukohtadest emitentide aktsiate hindade muutuste kohta. Määruses selgitatakse, et kõikidest tehingutest, mille sooritajaks on isik, kes teostab oma õigust tegutseda emitendi juhi nimel, või

millega juht pandib või laenab välja oma aktsiad, tuleb samuti teatada pädevale asutusele ja need tuleb avalikustada. Lisaks võetakse kasutusele 20 000 euro suurune piirmäär, mis on kõikides liikmesriikides ühesugune ja millest alates tekib kohustus juhi tehingust teatada.

3.4.4. IV peatükk (ESMA ja pädevad asutused)

3.4.4.1. Pädevate asutuste volitused

Turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b kohaselt on pädevatel asutustel õigus nõuda teavet kõikidelt isikutelt. Kauba hetketurgude puhul jääb aga teabest vajaka läbipaistvust käsitlevate eeskirjade ja valdkondlikele reguleerivatele asutustele (olemasolu korral) teatamise kohustuse puudumise tõttu. Õigus nõuda kõikidelt isikutelt teavet võimaldab tavaliselt pädevale asutusele juurdepääsu kogu teabele, mis on vajalik võimalike turu kuritarvitamise kahtluste uurimiseks. See teave ei tarvitse siiski olla piisav eelkõige siis, kui puudub valdkondlik asutus, kes teostab järelevalvet kõnealuste kauba hetketurgude üle. Määrus võimaldab pädevatele asutustele pidevat juurdepääsu andmetele, kuna määruse kohaselt tuleb kõnealused andmed esitada kindlaksmääratud kujul otse pädevale asutusele. Saades juurdepääsu kauba hetketurgudel kauplejate süsteemidele, saavad pädevad asutused andmevooge ka reaalajas jälgida.

Siseringitehingute ja turuga manipuleerimise juhtude tuvastamiseks peab pädevatel asutustel olema võimalus siseneda dokumentide kaasavõtmiseks eraruumidesse. Juurdepääs eraruumidele on vajalik eelkõige siis, kui: i) isik, kellele on juba esitatud teabenõue, on jätnud selle (täielikult või osaliselt) täitmata, või kui ii) on alust arvata, et nõude esitamisel seda ei täideta või et teabenõudega seotud dokumendid või teave kõrvaldatakse, võltsitakse või hävitatakse. Kuigi praegu võimaldatakse kõikides jurisdiktsioonides juurdepääsu kõikidele dokumentidele, ei ole kõigil pädevatel asutustel volitusi siseneda dokumentide kaasavõtmiseks eraruumidesse. Seetõttu on oht, et pädevad asutused jäävad sel juhul ilma tähtsatest ja vajalikest tõenditest ning seega võivad siseringitehingud ja turuga manipuleerimine jääda tuvastamata ja karistamata. Sellega seoses tuleb märkida, et sellist juurdepääsu eraruumidesse võib käsitada era- ja perekonnaelu austamisega seotud selliste põhiõiguste piiramisena, mis on ette nähtud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 7. Seega on esmatähtis, et kõnealuste põhiõiguste mis tahes piiramine oleks täielikult kooskõlas harta artikliga 52. Seepärast peaks liikmesriigi pädevatel asutustel olema õigus siseneda dokumentide kaasavõtmiseks eraruumidesse ainult juhul, kui nad on kooskõlas siseriiklike õigusaktidega saanud asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt eelneva loa ja kui on põhjendatud kahtlus, et kontrolli objektiga seotud dokumendid võivad olla olulised selleks, et tõendada käesoleva määruse või direktiivi [uus turu kuritarvitamist käsitlev direktiiv] kohaseid siseringitehinguid või turuga manipuleerimist. Siseringitehingute ja turuga manipuleerimise keeld kehtib kõikide isikute suhtes. Seetõttu ei ole pädevatel asutustel vaja juurdepääsu mitte ainult investeerimisühingu valduses olevale teabele, vaid ka kõigi nende isikute valduses olevale teabele ja mittefinantsettevõtjate andmebaasides olevale teabele nende isikute tegevuse kohta. Tehinguid sooritavatelt investeerimisühingutelt saadud olemasolevad telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed ning sideoperaatoritelt saadud olemasolevad telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed on tähtsad tõendid siseringitehingute ja turuga manipuleerimise juhtude tuvastamiseks ja kinnitamiseks. Telefonikõnede andmete ja andmeliiklusandmete põhjal saab tuvastada isiku, kes

vastutab väära või eksitava teabe levitamise eest. Enamiku siseringitehingute ja turuga manipuleerimise juhtudega on seotud kaks või rohkem isikut, kes edastavad teavet või kooskõlastavad oma tegevust. Telefonikõnede andmete ja andmeliiklusandmete põhjal saab tõendada, et siseteabele juurdepääsu omava isiku ja teise isiku kahtlase kauplemise vahel või kahe isiku lubamatu kooskõlastatud kauplemise vahel on seos. Eelkõige peetakse sideoperaatoritelt saadavaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid üheks kõige tähtsamaks küsimuseks CESRi liikmete[19] uurimisülesannete ja õigusnormide järgimise tagamise ülesannete täitmisel. Juurdepääs sideoperaatorite valduses olevatele telefonikõnede andmete ja andmeliiklusandmetele on tõepoolest tähtis ja mõnikord isegi ainus tõend, mis võimaldab kindlaks teha, kas esmane insaider on edastanud siseteabe isikule, kes kaupleb kõnealuse siseteabega. Näiteks on sellised andmed tõendiks juhul, kui siseteavet omav äriühingu juhatuse liige edastab kõnealuse siseteabe telefoni teel sõbrale, sugulasele või pereliikmele, kes seejärel sooritab saadud siseteabe alusel kahtlase tehingu. Sideoperaatorite valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid saab reguleeriv asutus kasutada selleks, et tõendada, et esmane insaider helistas sõbrale või sugulasele veidi enne seda, kui viimane helistas oma maaklerile ja andis korralduse sooritada kahtlane tehing. Sideoperaatoritelt saadavad telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed tõendaksid seost, mis kinnitab kuritarvitamist, mida muidu kunagi ei tuvastataks. Teiseks näiteks on juhtum, mille puhul finantsinstrumendi hinna mõjutamiseks postitatakse internetifoorumisse väär või eksitav teade. Telefonikõnede andmete ja andmeliiklusandmete abil saab tuvastada teate autori. Lisaks saab selliste andmete abil tõendada seost enne või pärast teate postitamist kahtlaseid tehinguid sooritanud isikuga, et tõendada turuga manipuleerimist väära või eksitava teabe levitamise kaudu. Selle raames on oluline tagada siseturul võrded tingimused seoses pädevate asutuste juurdepääsuga sideoperaatorite või investeerimisühingute valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele. Seepärast peaks pädevatel asutustel olema õigus nõuda sideoperaatorite või investeerimisühingute valduses olevate telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid, kui on alust kahtlustada, et kontrolli objektiga seotud andmed võivad olla olulised selleks, et tõendada käesoleva määruse või direktiivi [uus turu kuritarvitamist käsitlev direktiiv] kohaseid siseringitehinguid või turuga manipuleerimist. Samuti peaks olema selge, et kõnealused andmed ei hõlma asjaomase teabe sisu.

Kuna turu kuritarvitamine võib toimuda piiri- ja turuüleselt, on ESMA-l kooskõlastamise kohustus ja pädevad asutused peavad tegema koostööd ning vahetama teavet muude pädevate asutustega ning kui on tegemist kauba tuletisinstrumentidega, siis Euroopa Liidus ja kolmandates riikides seotud hetketurgude eest vastutavate reguleerivate asutustega.

---

[19] CESRi vastus 20. aprilli 2009. aasta üleskutsele esitada arvamus turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi läbivaatamise raames, kättesaadav veebiaadressil http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/index_en.htm.

3.4.5. V peatükk (halduskaristused)

3.4.5.1. Karistused

Liidu finantsturud on üha rohkem integreeritud ja liidus toimepandud rikkumistel võib olla piiriülene mõju. Liikmesriikides kohaldatavate karistuste erinevus soodustab õigusnormide erinevuse ärakasutamist ja kahjustab terviklikkuse ja läbipaistvuse lõppeesmärki finantsteenuste ühtsel turul. Kohaldatavate siseriiklike karistuste läbivaatamise tulemusel on ilmnenud näiteks, et rahaliste karistuste suurus on liikmesriikides väga erinev, et mõnel pädeval asutusel puuduvad teatud olulised karistuste kohaldamise volitused ja mõned pädevad asutused ei saa kohaldada karistusi füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes[20]. Seetõttu sätestatakse käesolevas määruses haldusmeetmeid, -karistusi ja -trahve käsitlevad miinimumeeskirjad. See ei takista üksikuid liikmesriike kehtestamast rangemaid nõudeid. Määruse kohaselt tuleb tagastada kogu tuvastatud kasum, sh intressid, ja asjakohase hoiatava mõju tagamiseks kehtestatakse sellega trahvid, mis peavad olema suuremad kui teenitud kasum või kahjum, mida välditi käesoleva määruse rikkumise tagajärjel, ning nende suuruse peab asjaolusid ja olukorda arvesse võttes kindlaks määrama pädev asutus.

Pealegi on kriminaalkaristustel hoiatavam mõju kui haldusmeetmetel ja -karistustel. Direktiivi [XX] ettepanekus sätestatakse kõikide liikmesriikide kohustus kehtestada tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaalkaristused kõige raskemate rikkumiste eest, mis on seotud siseringitehingute ja turuga manipuleerimisega. Kõnealuse direktiivi kohaldamisel tuleb arvesse võtta käesoleva määruse sätteid, sh kavandatavaid rakendusmeetmeid. Direktiivis kasutatud mõisted võivad siiski erineda käesolevas määruses kasutatud mõistetest.

3.4.5.2. Rikkumisest teatajate kaitse ja ergutusvahendid

Rikkumisest teatamine võib osutuda kasulikuks esmase teabe allikaks ja juhtida pädevate asutuste tähelepanu võimalikele turu kuritarvitamise juhtudele. Määrusega tugevdatakse turu kuritarvitamist käsitlevat Euroopa Liidu raamistikku, kuna selles sätestatakse asjakohane kaitse turu kuritarvitamise kahtlusest teatajatele, võimalus maksta rahalist tasu isikutele, kes esitavad pädevale asutusele olulist teavet, mille tulemusel määratakse rikkujale rahaline karistus, ja sellega tugevdatakse liikmesriikide eeskirju, mis käsitlevad rikkumisest teatajatelt teadete vastuvõtmist ja nende teadete läbivaatamist.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepaneku konkreetne mõju eelarvele on seotud ESMAle pandud ülesandega ja seda on täpsustatud käesolevale ettepanekule lisatud finantsselgituses. Ettepanekule lisatud finantsselgituses on käsitletud ka ettepaneku konkreetset mõju komisjoni eelarvele.

Ettepanek mõjutab liidu eelarvet.

---

[20] (KOM(2010) 1496), komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Sanktsioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris”, detsember 2010, 3. peatükk.

2011/0295 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut[21],

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[22],

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust[23],

võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Tõeline finantsteenuste ühtne turg on äärmiselt oluline majanduskasvu suurendamiseks ja töökohtade loomiseks liidus.

(2) Integreeritud ja tõhus finantsturg eeldab turu terviklikkust. Majanduskasvu ja heaolu suurendamise eeltingimuseks on väärtpaberiturgude sujuv toimimine ja üldsuse usaldus turgude vastu. Turu kuritarvitamine kahjustab finantsturgude terviklikkust ja üldsuse usaldust väärtpaberite ning tuletisinstrumentide vastu.

(3) 28. jaanuaril 2003 vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/6/EÜ[24] siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta täiendati ja ajakohastati turu terviklikkuse kaitseks vastu võetud Euroopa Liidu õigusraamistikku. Võttes aga arvesse sellest ajast alates toimunud õigusloome, turu ja tehnika arengut, mis on märkimisväärselt muutnud finantsmaastikku, tuleks kõnealune direktiiv nüüd asendada, et tagada selle vastavus kõnealustele muutustele. Uut

---

21 ELT C […], […], lk […].
22 ELT C , , lk .
23 ELT C , , lk .
24 ELT L 16, 12.4.2003, lk 16.

õigusakti on vaja ka selleks, et tagada ühtsed eeskirjad ja põhimõistete selgus ning uute eeskirjade vastavus kõrgetasemelise finantsjärelevalve eksperdirühma järeldustele[25].

(4) Tuleb kehtestada ühtne raamistik, et säilitada turu terviklikkus ja vältida võimalikku õigusnormide erinevuse ärakasutamist ning tugevdada turuosaliste õiguskindlust ja vähendada õiguslikku keerukust. Käesoleva otseselt kohaldatava õigusakti eesmärk on aidata otsustavalt kaasa siseturu sujuvale toimimisele ja see peaks järelikult põhinema ELi toimimise lepingu artiklil 114, nagu seda tõlgendatakse vastavalt Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud kohtupraktikale.

(5) Selleks et kõrvaldada siseriiklike õigusnormide vahelistest erinevustest tulenevad kaubandustõkked ja olulised konkurentsimoonutused ning vältida tulevaste tõenäoliste kaubandustõkete ja oluliste konkurentsimoonutuste tekkimist, tuleb seega vastu võtta määrus, millega kehtestatakse kõigis liikmesriikides kohaldatavad ühtsed eeskirjad. Turu kuritarvitamist käsitlevate nõuete kujundamine määruse vormis peaks tagama nende nõuete otsese kohaldatavuse. See peaks tagama ühtsed tingimused, sest sellega välditakse direktiivi ülevõtmisest tulenevat siseriiklike nõuete erinevust. Käesoleva määruse tulemusena peaksid kõik isikud järgima kogu liidu territooriumil samu eeskirju. Määrus peaks ka vähendama õiguslikku keerukust ning ettevõtete ja eelkõige piiriüleselt tegutsevate ettevõtete nõuete järgimise kulusid ning aitama kõrvaldada konkurentsimoonutusi.

(6) Komisjoni teatises Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act" kohta[26] kutsutakse Euroopa Liitu ja liikmesriike üles kavandama eeskirju, et vähendada halduskoormust, kohandada õigusakte väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate turgudel tegutsevate emitentide vajadustele ja hõlbustada nende emitentide juurdepääsu rahastamisele. Mitmete direktiivi 2003/6/EÜ sätetega pannakse emitentidele, eelkõige neile, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel, halduskoormus, mida tuleks vähendada.

(7) Käesolevas määruses kasutatud turu kuritarvitamise mõistet, mis hõlmab igasugust õigusvastast käitumist finantsturgudel, tuleks tõlgendada nii, et see hõlmab siseringitehinguid ja siseteabe kuritarvitamist ning turuga manipuleerimist. Selline tegevus vähendab turu täielikku ja nõuetekohast läbipaistvust, mis on kõikide majandustegevuses osalejate jaoks integreeritud finantsturgudel kauplemise eeltingimus.

(8) Direktiivi 2003/6/EÜ reguleerimisala keskendus finantsinstrumentidele, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turgudel, kuid viimastel aastatel kaubeldakse finantsinstrumentidega üha enam mitmepoolsetes kauplemissüsteemides (MTF). Samuti kaubeldakse teatud finantsinstrumentidega ainult muud liiki organiseeritud kauplemissüsteemides (OTF), nagu maaklerite ristumisvõrgustikud, või ainult börsiväliselt. Seetõttu tuleks käesoleva määruse reguleerimisala laiendada kõikidele finantsinstrumentidele, millega kaubeldakse mitmepoolsetes kauplemissüsteemides või muudes organiseeritud kauplemissüsteemides, ning börsiväliselt kaubeldavatele

---

25 Kõrgetasemelise ELi finantsjärelevalve eksperdirühma aruanne, Brüssel, 25.2.2009.

26 Komisjoni teatis „Kõigepealt mõtle väikestele" Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act", KOM(2008)394 (lõplik).

finantsinstrumentidele, näiteks krediidiriski vahetustehingutele, või muule käitumisele või tegevusele, mis võib mõjutada finantsinstrumente, millega kaubeldakse reguleeritud turgudel, mitmepoolsetes kauplemissüsteemides või muudes organiseeritud kauplemissüsteemides. See peaks tugevdama investorite kaitset, säilitama turu terviklikkuse ja tagama, et selliste instrumentide turuga manipuleerimine börsiväliselt kaubeldavate finantsinstrumentide kaudu on selgelt keelatud.

(9) Finantsinstrumentide stabiliseerimine või kauplemine oma aktsiatega tagasiostmisprogrammide raames võib teatavatel asjaoludel olla majanduslikest põhjustest tingituna seaduslik ja seetõttu ei tohiks seda iseenesest pidada turu kuritarvitamiseks.

(10) Liikmesriike ja Euroopa Keskpankade Süsteemi, Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi, liikmesriikide keskpankasid ja ühe või mitme liikmesriigi ning Euroopa Liidu muid asutusi või eriotstarbelisi rahastamisvahendeid ning muid avaliku sektori asutusi ei tohiks piirata raha-, vahetuskursi- või valitsemissektori võla haldamise poliitika või kliimapoliitika elluviimisel.

(11) Mõistlikud investorid tuginevad oma investeerimisotsuste tegemisel juba nende valduses olevale teabele, st eelnevalt kättesaadavale teabele. Seetõttu tuleks küsimust, kas mõistlik investor võib investeerimisotsuse tegemisel arvesse võtta teatavat teavet, käsitleda eelnevalt kättesaadava teabe alusel. Sellisel käsitlemisel tuleb arvesse võtta teabe eeldatavat mõju, pidades silmas asjaomase emitendi kogu tegevust, teabeallika usaldusväärsust ja muid turgu iseloomustavaid muutujaid, mis võivad teatud asjaoludel mõjutada finantsinstrumente, seotud kauba hetkelepinguid või saastekvootidel põhinevaid enampakkumistooteid.

(12) Tagantjärele kättesaadavat teavet võib kasutada selleks, et kontrollida selle eelduse õigsust, et eelnevalt kättesaadav teave oli hinnatundlik, kuid seda ei tohiks kasutada meetmete võtmiseks isikute vastu, kes tegid neile eelnevalt kättesaadava teabe põhjal mõistlikke järeldusi.

(13) Turuosaliste õiguskindlust tuleks suurendada, määrates täpsemalt kindlaks kaks siseteabe mõiste puhul esmatähtsat elementi, nimelt kõnealuse teabe täpse laadi ja selle võimaliku mõju ulatuse finantsinstrumentide, seotud kauba hetkelepingute või saastekvootidel põhinevate enampakkumistoodete hindadele. Kui tuletisinstrumentideks on energia hulgimüügitooted, tuleks siseteabena käsitada eelkõige teavet, mis tuleb avalikustada vastavalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr ... energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta].

(14) Siseteavet saab kuritarvitada enne, kui emitendil tekib selle avalikustamise kohustus. Lepingu üle peetavate läbirääkimiste seis, läbirääkimiste käigus esialgu kokku lepitud tingimused, finantsinstrumentide emissiooni võimalus, finantsinstrumentide turustamise tingimused või finantsinstrumentide emissiooni esialgsed tingimused võivad olla investorite jaoks tähtis teave. Seetõttu tuleks sellist teavet käsitada siseteabena. Selline teave ei tarvitse siiski olla piisavalt täpne, et emitent oleks kohustatud selle avalikustama. Sel juhul peaks kehtima siseringitehingute keeld, kuid mitte emitendi kohustus teave avalikustada.

(15) Hetketurud ja nendega seotud tuletisinstrumentide turud on omavahel tihedalt seotud ja globaalsed ning turu kuritarvitamine võib toimuda nii turu- kui ka piiriüleselt. See kehtib nii siseringitehingute kui ka turuga manipuleerimise kohta. Eelkõige võib hetketuru siseteabest kasu saada finantsturul kauplev isik. Seetõttu tuleks finantsturgude ja kauba tuletisinstrumentidega seotud siseteabe üldmõistet kohaldada ka kogu seotud kauba puhul asjakohase teabe suhtes. Lisaks võidakse manipuleerivaid strateegiaid kasutada korraga nii hetke- kui ka tuletisinstrumentide turgudel. Kauplemist finantsinstrumentidega, sealhulgas kauba tuletisinstrumentidega, võidakse kasutada seotud kauba hetkelepingutega manipuleerimiseks ja kauba hetkelepinguid saab kasutada seotud finantsinstrumentidega manipuleerimiseks. Turuga manipuleerimise keeld peaks neid seoseid hõlmama. Määruse reguleerimisala laiendamine tegevusele, mis ei ole seotud finantsinstrumentidega, näiteks kauba hetkelepingutega kauplemisele, mis mõjutab ainult hetketurgu, ei ole siiski asjakohane ega praktiline. Kui tegemist on konkreetselt energia hulgimüügitoodetega, peaksid pädevad asutused võtma käesolevas määruses sätestatud siseteabe, siseringitehingu ja turuga manipuleerimise mõistete kohaldamisel energia hulgimüügitoodetega seotud finantsinstrumentide suhtes arvesse [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr … energia hulgimüügiturgude terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta] sätestatud mõistete eritunnuseid.

(16) Kuna finantsinstrumentide turgude direktiivi läbivaatamise raames liigitatakse saastekvoodid finantsinstrumentideks, kuuluvad ka kõnealused instrumendid käesoleva määruse reguleerimisalasse. Kõnealuste instrumentide erilist laadi ja CO_2-turu ülesehitust silmas pidades tuleb tagada, et liikmesriikide, Euroopa Komisjoni ja muude saastekvootidega tegelevate ametlikult määratud asutuste tegevust ei piirata Euroopa Liidu kliimapoliitika elluviimisel. Lisaks tuleb siseteabe avalikustamise kohustus kehtestada kõnealuse turu osaliste suhtes üldiselt. Selleks et vältida tarbetu teatamiskohustuse kehtestamist turul ja säilitada kavandatud meetme kulutõhusus, tuleks kõnealuse kohustuse reguleerivat mõju siiski piirata ainult nende ELi HKSis osalevate käitajatega, kelle puhul võib nende suuruse ja tegevuse põhjal mõistlikult eeldada, et nad suudavad märkimisväärselt mõjutada saastekvootide hindu. Juhul kui saastekvootide turu osalised juba täidavad samaväärset siseteabe avalikustamise kohustust, nimelt vastavalt energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse määrusele (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr ... energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta), ei tohiks saastekvootidealase siseteabe avalikustamise kohustus kaasa tuua olukorda, kus sama sisuga teave tuleb avalikustada kaks korda.

(17) Komisjoni 12. novembri 2010. aasta määruses (EÜ) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta[27] on sätestatud kaks paralleelset turu kuritarvitamist käsitlevat korda, mida kohaldatakse saastekvootide enampakkumiste suhtes. Kuna saastekvoodid liigitatakse finantsinstrumentideks, tuleks käesolevas määruses sätestada turu kuritarvitamisega seotud meetmeid

[27] Komisjoni määrus (EL) nr 1031/2010, 12. november 2010, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta, ELT L 302, 18.11.2010, lk 1.

käsitlevad ühtsed eeskirjad, mida kohaldatakse saastekvootide kogu esmase ja järelturu suhtes. Määrust tuleb kohaldada ka saastekvootide ja muude neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumise suhtes vastavalt komisjoni 12. novembri 2010. aasta määrusele (EÜ) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta.

(18) Käesoleva määrusega tuleks ette näha turuga manipuleerimise vastased meetmed, mida saab kohandada uutele kauplemisvormidele ja strateegiatele, mille abil võidakse turgu kuritarvitada. Võtmaks arvesse asjaolu, et finantsinstrumentidega kauplemine on järjest rohkem automatiseeritud, on soovitav täiendada näiteid turuga manipuleerimise kohta näidetega konkreetsete turu kuritarvitamise strateegiate kohta, mille puhul võidakse kasutada algoritmkauplemist, sh välkkauplemist. Esitatud näidete loetelu ei ole ammendav ega tähenda seda, et muude vahenditega ellu viidud samad strateegiad ei oleks turgu kuritarvitavad.

(19) Turuga manipuleerimise keelu täiendamiseks tuleks käesoleva määrusega keelata turuga manipuleerimise katsed, võttes arvesse seda, et karistatav peaks olema ka nurjunud katse turuga manipuleerida. Turuga manipuleerimise katseid tuleks eristada olukorrast, kus tegevus ei avalda finantsinstrumendi hinnale soovitud mõju. Sellist tegevust peetakse turuga manipuleerimiseks, sest see võis anda väärasid või eksitavaid teateid.

(20) Käesolevas määruses tuleks ka selgitada, et finantsinstrumentide turuga manipuleerimisel või manipuleerimise katsel võidakse kasutada seotud finantsinstrumente, nagu tuletisinstrumendid, millega kaubeldakse muus kauplemiskohas või börsiväliselt.

(21) Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvatele kauplemiskohtadele ja -süsteemidele ühesuguste turutingimuste tagamiseks tuleks ette näha, et reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide ja muude organiseeritud kauplemissüsteemide korraldajad peavad vastu võtma proportsionaalsed struktuurilised sätted, mille eesmärk on vältida ja tuvastada turuga manipuleerivaid tegevusi.

(22) Finantsinstrumentidega manipuleerimine või manipuleerimise katse võib seisneda ka korralduste esitamises, mida ei pruugita täita. Lisaks võidakse finantsinstrumendiga manipuleerida ka väljaspool kauplemiskohta toimuva tegevuse kaudu. Seetõttu peaksid isikud, kelle tööks on tehingute korraldamine või sooritamine ning kelle käsutuses peavad olema süsteemid kahtlaste tehingute tuvastamiseks ja nendest teatamiseks, teatama kauplemiskohavälistest kahtlastest korraldustest ja tehingutest.

(23) Finantsinstrumentidega manipuleerimine või manipuleerimise katse võib seisneda ka väära või eksitava teabe levitamises. Väära või eksitava teabe levitamine võib finantsinstrumentide hindu suhteliselt lühikese aja jooksul märkimisväärselt mõjutada. See võib seisneda ilmselgelt väära teabe esitamises, aga ka oluliste faktide tahtlikus varjamises ja teadlikult ebatäpse teabe esitamises. Selline turuga manipuleerimine kahjustab eelkõige investoreid, sest selle tõttu tuginevad nad investeerimisotsuste tegemisel väärale või moonutatud teabele. See kahjustab ka emitente, sest vähendab usaldust nende kohta kättesaadava teabe vastu. Usalduse puudumine turu vastu võib

omakorda ohustada emitendi suutlikkust emiteerida uusi finantsinstrumente või saada muudelt turuosalistelt laenu oma tegevuse rahastamiseks. Teave levib turul väga kiiresti. Seetõttu võib kahjulik mõju investoritele ja emitentidele püsida suhteliselt pikka aega, enne kui tuvastatakse, et teave on väär või eksitav, ja emitent või teabe levitamise eest vastutavad isikud selle parandavad. Seetõttu tuleb väära või eksitava teabe, sh kuulduste ja väärate või eksitavate uudiste levitamine kvalifitseerida käesoleva määruse rikkumiseks. Seega on asjakohane keelata finantsturgudel tegutsejatel vabalt avaldada nende endi arvamuste või veendumustega vastuolus olevat teavet, mille kohta nad teavad või peaksid teadma, et see on väär või eksitav ning investoreid ja emitente kahjustav.

(24) Siseringitehingute ja investorite eksitamise vältimise seisukohast on äärmiselt tähtis, et emitent avalikustaks siseteabe viivitamata. Seetõttu tuleks nõuda, et emitendid avalikustaksid siseteabe võimalikult kiiresti, välja arvatud juhul, kui viivitus üldsust tõenäoliselt ei eksita ja emitent suudab tagada teabe konfidentsiaalsuse.

(25) Ajal, mil finantseerimisasutus saab erakorralist laenuabi, võib süsteemi seisukohast olulise siseteabe avalikustamise edasilükkamine tagada finantsstabiilsuse. Seetõttu peaks pädevatel asutustel olema võimalus lubada siseteabe avalikustamise edasilükkamist.

(26) Siseteabe avalikustamise nõue võib olla koormav nende emitentide jaoks, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel, võttes arvesse kulusid, mis on seotud nende valduses oleva teabe jälgimisega ja õigusabi hankimisega küsimuses, kas ja millal tuleb teave avalikustada. Sellest hoolimata on siseteabe viivitamatu avalikustamine hädavajalik, et tagada investorite usaldus kõnealuste emitentide vastu. Seetõttu peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (ESMA) olema võimalik anda välja suuniseid, mis aitavad emitentidel täita siseteabe avalikustamise kohustust investorite kaitset kahjustamata.

(27) Insaiderite nimekirjad on reguleerivate asutuste jaoks tähtis vahend turu võimaliku kuritarvitamise uurimiseks, kuid liikmesriikides kehtivad eri nõuded kõnealustesse nimekirjadesse kantavate andmete suhtes tekitavad emitentidele tarbetut halduskoormust. Seetõttu tuleks kulude vähendamiseks ühtlustada insaiderite nimekirjade andmeväljad. Insaiderite nimekirjade pidamise ja pideva ajakohastamise nõudega pannakse halduskoormus eelkõige VKEde kasvuturgude emitentidele. Kuna pädevad asutused saavad teostada tegelikku järelevalvet turu kuritarvitamise üle, ilma et kõnealuste emitentide nimekirjad peaksid pidevalt nende emitentide käsutuses olema, tuleks need emitendid kõnealusest kohustusest vabastada, et vähendada käesolevast määrusest tulenevaid halduskulusid.

(28) Turu kuritarvitamist aitab ära hoida ka emiteerivate asutuste juures juhtimiskohustusi täitvate isikute ning vajaduse korral nendega tihedalt seotud isikute sooritatud tehingute suurem läbipaistvus. Selliste tehingute avalikustamine vähemalt ühekaupa võib samuti olla investoritele väärtuslikuks teabeallikaks. Tuleb täpsustada, et juhtide tehingute avalikustamise kohustus hõlmab ka finantsinstrumentide pantimist ja väljalaenamist ning muude juhi nimel tegutsevate isikute tehinguid. Selleks et tagada nõuetekohane tasakaal läbipaistvuse ning pädevale asutusele ja üldsusele esitatud teadete arvu vahel, tuleks käesolevas määruses kehtestada ühtne piirmäär, millest allapoole jäävatest tehingutest ei tule teatada.

(29) Selleks et tagada järelevalve tõhusus, peavad iga liikmesriigi pädeva asutuse käsutuses olema tõhusad vahendid ja volitused. Turu terviklikkusele peavad kaasa aitama ka turul tegutsevad ettevõtjad ning kõik muud majandustegevuses osalejad. Seetõttu ei välista ühe pädeva asutuse määramine turu kuritarvitamisega seotud küsimustega tegelemiseks kõnealuse asutuse ja turul tegutsevate ettevõtjate vahelisi koostöösidemeid või nendevahelist volituste delegeerimist pädeva asutuse vastutusel, et tagada tõhus järelevalve käesoleva määruse sätete järgimise üle.

(30) Siseringitehingute ja turuga manipuleerimise juhtude tuvastamiseks peab pädevatel asutustel olema võimalus siseneda dokumentide kaasavõtmiseks eraruumidesse. Juurdepääs eraruumidele on vajalik eelkõige siis, kui isik, kellele on juba esitatud teabenõue, on jätnud selle (täielikult või osaliselt) täitmata, või kui on alust arvata, et nõude esitamisel seda ei täideta või et teabenõudega seotud dokumendid või teave kõrvaldatakse, võltsitakse või hävitatakse.

(31) Tehinguid sooritavatelt investeerimisühingutelt saadud olemasolevad telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed ning sideoperaatoritelt saadud olemasolevad telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed on tähtsad ja mõnikord ainsad tõendid siseringitehingute ja turuga manipuleerimise tuvastamiseks ja kinnitamiseks. Telefonikõnede andmete ja andmeliiklusandmete põhjal saab tuvastada väära või eksitava teabe levitamise eest vastutava isiku, kindlaks teha, et isikud on olnud teatud ajal omavahel ühenduses ja et kaks või rohkem isikut on omavahel seotud. Selleks et tagada siseturul võrded tingimused seoses pädevate asutuste juurdepääsuga sideoperaatorite või investeerimisühingute valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele, peaks pädevatel asutustel olema õigus nõuda sideoperaatorite või investeerimisühingute valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid, kui on alust kahtlustada, et kontrolli objektiga seotud salvestused ja andmed võivad olla olulised selleks, et tõendada käesoleva määruse või direktiivi [uus turu kuritarvitamist käsitlev direktiiv] kohaseid siseringitehinguid või turuga manipuleerimist. Telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed ei hõlma selliste andmete sisu.

(32) Kuna turu kuritarvitamine toimub piiri- ja turuüleselt, peaksid pädevad asutused eelkõige uurimiste läbiviimisel tegema koostööd ning vahetama teavet muude pädevate asutuste ja reguleerivate asutustega ning ESMAga. Kui pädev asutus on veendunud, et teises liikmesriigis toimub või on toimunud turu kuritarvitamine või et see mõjutab finantsinstrumente, millega kaubeldakse teises liikmesriigis, peaks ta sellest teatama asjaomasele pädevale asutusele ja ESMAle. Piiriülese mõjuga turu kuritarvitamise juhtumi puhul ja kui üks asjaomastest pädevatest asutustest seda taotleb, peaks uurimist koordineerima ESMA.

(33) Käesoleva määruse tõhusa täitmisega seotud teabevahetuse ja koostöö tagamiseks kolmandate riikide asutustega peaksid pädevad asutused sõlmima koostöökokkulepped kolmandate riikide asjakohaste asutustega. Isikuandmete edastamine kõnealuste kokkulepete alusel peab toimuma vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivile (EÜ) 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta[28] ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 45/2001

[28] EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta[29].

(34) Finantssektori usaldusväärne usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja tegevusraamistik peab tuginema tugevale järelevalve- ja karistuste kohaldamise korrale. Selleks peaksid järelevalveasutustel olema piisavad tegutsemisvolitused ja neil peaks olema võimalik kohaldada mis tahes finantsrikkumiste korral õiglaseid, tugevaid ja hoiatava mõjuga karistusi – karistusi, mida tuleks tõhusalt kasutada. Kõrgetasemeline eksperdirühm leidis siiski, et praegu ei täideta ühtki nimetatud tingimustest. Komisjoni 8. detsembri 2010. aasta teatises sanktsioonide tõhustamise kohta finantsteenuste sektoris[30] vaadati läbi kehtivad karistuste kohaldamise volitused ja nende rakendamine praktikas, et edendada karistuste ühtlustamist eri järelevalvetoimingute puhul.

(35) Seetõttu tuleks reguleerivate asutuste käsutusse anda tõhusad järelevalvevahendid ja -volitused ning sätestada haldusmeetmed, -karistused ja trahvid, et tagada liikmesriikides ühine lähenemisviis ja suurendada kõnealuste meetmete, karistuste ja trahvide hoiatavat mõju. Haldustrahvide puhul tuleks arvesse võtta selliseid asjaolusid nagu kogu tuvastatud rahalise kasu tagastamine, rikkumise raskus ja kestus, kõik raskendavad või leevendavad asjaolud, trahvi hoiatava mõju vajalikkus ja vajaduse korral trahvi vähendamine koostöö tegemise eest pädeva asutusega. Karistuste kohaldamisel ja avalikustamisel tuleks austada_Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi, eelkõige õigust era- ja perekonnaelu austamisele (artikkel 7), õigust isikuandmete kaitsele (artikkel 8) ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47).

(36) Rikkumistest teatajad esitavad pädevatele asutustele uut teavet, mis aitab neil tuvastada siseringitehinguid ja turuga manipuleerimist ning nende eest karistusi määrata. Rikkumistest võidakse siiski teatamata jätta, sest kardetakse kättemaksu või selleks puudub stiimul. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega tagada, et kehtestatakse nõuetekohane kord, mis julgustab isikuid teatama pädevale asutusele käesoleva määruse võimalikust rikkumisest ja kaitseb neid kättemaksu eest. Rikkumistest teatajatele tuleks tasu maksta siiski ainult juhul, kui nad edastavad uut teavet, mida nad ei ole juba seaduslikult kohustatud edastama, ja kui sellise teabe tulemusel määratakse karistus käesoleva määruse rikkumise eest. Liikmesriigid peaksid ka tagama, et nende rakendatavad rikkumistest teatamise kavad sisaldavad mehhanisme, mis tagavad nõuetekohase kaitse isikule, kelle kohta teade esitati, eelkõige tema isikuandmete kaitse, ja menetlused, mis tagavad selle isiku õiguse kaitsele ja ärakuulamisele enne teda käsitleva otsuse vastuvõtmist ja õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus, mis arutab teda käsitlevat otsust.

(37) Kuna liikmesriigid on vastu võtnud õigusaktid, millega rakendatakse direktiivi 2003/6/EÜ, ja kuna on kavandatud vastu võtta delegeeritud õigusaktid ja tehnilised rakendusstandardid, mis tuleks vastu võtta enne, kui kavandatavat raamistikku saab kasulikult kohaldada, tuleb käesoleva määruse sisuliste sätete kohaldamine piisavaks ajavahemikuks edasi lükata.

---

29 EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

30 Euroopa Komisjoni teatis „Sanktsioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris”, KOM(2010) 716, 8. detsember 2010.

(38) Selleks et soodustada sujuvat üleminekut käesoleva määruse kohaldamisele, võib ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse tegeliku kohaldamise alguskuupäeva jätkuvalt kohaldada turutavasid, mis olid olemas enne käesoleva määruse jõustumist ja mille pädevad asutused on direktiivi 2003/6/EÜ artikli 1 lõike 2 punkti a kohaldamise eesmärgil heaks kiitnud vastavalt komisjoni 22. detsembri 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 2273/2003 (millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tagasiostuprogrammidele ja finantsinstrumentide stabiliseerimisele ettenähtud eranditega)[31], tingimusel et neist teatatakse ESMAle.

(39) Käesolevas määruses austatakse asutamislepingus sätestatud ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõigusi ja põhimõtteid, eelkõige õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, sõna- ja teabevabadust, ettevõtlusvabadust, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust, kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet ning mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu. Kõnealuseid õigusi piiratakse kooskõlas harta artikli 52 lõikega 1, kui see on vajalik investorite ja finantsturgude terviklikkuse kaitsmisega seotud üldist huvi pakkuvatel eesmärkidel ning sätestatakse sobivad kaitsemeetmed, tagamaks, et õigusi piiratakse ainult ulatuses, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks, ja ainult meetmetega, mis on saavutatava eesmärgiga proportsionaalsed. Kahtlastest tehingutest teatamine on vajalik eelkõige selleks, et pädevad asutused saaksid turu kuritarvitamise tuvastada ja selle eest karistusi määrata. Turuga manipuleerimise katsed tuleb keelata, et pädevad asutused saaksid selliste katsete eest karistusi määrata, kui neil on tõendeid turuga manipuleerimise kavatsusest, isegi kui puudub tuvastatav mõju turuhindadele. Juurdepääs telefonikõnede ja muudele andmetele on vajalik võimaliku siseringitehingu või turuga manipuleerimise juhtumi kohta tõendite ja uurimiseks vajalike juhtlõngade hankimiseks ning seega turu kuritarvitamise tuvastamiseks ja selle eest karistuste määramiseks. Käesoleva määrusega sätestatud tingimused tagavad põhiõiguste järgimise. Rikkumisest teatamist käsitlevad meetmed on vajalikud selleks, et hõlbustada turu kuritarvitamise tuvastamist ja tagada rikkumisest teataja ning isiku, kelle kohta teade esitati, kaitse, sh nende eraelu puutumatus, isikuandmete kaitse ja õigus olla ära kuulatud ning õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus. Haldusmeetmeid, -karistusi ja -trahve käsitlevate ühiste miinimumeeskirjade kehtestamine on vajalik selleks, et tagada, et võrreldavate turu kuritarvitamise juhtumite korral kohaldatakse võrreldavaid karistusi ja et määratud karistused on rikkumisega proportsionaalsed. Käesolev määrus ei takista liikmesriike mingil moel kohaldamast oma põhiseaduslikke norme, mis käsitlevad ajakirjandusvabadust ning sõnavabadust meedias.

(40) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta[32] ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta[33] reguleerivad isikuandmete töötlemist, millega ESMA tegeleb käesoleva määruse raames ja liikmesriikide pädevate asutuste, eelkõige liikmesriikide määratud sõltumatute riigiasutuste,

---

31 ELT L 336, 23.12.2003, lk 33.
32 EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.
33 EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

järelevalve all. Teavet vahetades või edastades peavad pädevad asutused järgima direktiivis 95/46/EÜ sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju. Teavet vahetades või edastades peab ESMA järgima määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju.

(41) Käesolev määrus ja käesoleva määrusega kooskõlas vastu võetud delegeeritud õigusaktid, standardid ja suunised ei piira liidu konkurentsieeskirjade kohaldamist.

(42) Komisjonile tuleks anda volitused võtta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 vastu delegeeritud õigusakte. Eelkõige tuleks vastu võtta delegeeritud õigusaktid, mis käsitlevad aktsiate tagasiostuprogramme ja finantsinstrumentide stabiliseerimist, I lisas loetletud manipuleeriva tegevuse näitajaid, saastekvootide turu osaliste suhtes avalikustamise kohustuse kohaldamise piirmäära, insaiderite nimekirjade koostamise tingimusi ning juhtide tehingutega seotud piirmäärasid ja tingimusi. Eriti tähtis on, et komisjon korraldaks ettevalmistustöö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sh ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(43) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks seoses käesoleva määruse rikkumisest teatamise menetlustega, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide tehtava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes.

(44) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvates valdkondades ühtsed tingimused kogu liidus. Kuna ESMA-l on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja reguleerivate ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, mille puhul ei ole vaja kaaluda eri poliitilisi võimalusi.

(45) Komisjon peaks vastu võtma regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, mille ESMA on välja töötanud seoses kauplemiskohtades kohaldatavate menetluste ja korraga turu kuritarvitamise vältimiseks ja tuvastamiseks ning süsteemide ja vormidega, mida isikud kasutavad kahtlaste korralduste ja tehingute tuvastamiseks ning neist teatamiseks, ning teatud isikukategooriate suhtes kohaldatava tehnilise korraga investeerimisstrateegiate soovitamist käsitleva teabe esitamiseks erapooletul viisil ja konkreetsete huvide või huvide konfliktile viitava teabe avalikustamiseks, delegeeritud õigusaktidena ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14. On äärmiselt tähtis, et komisjon korraldaks ettevalmistuste käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.

(46) Komisjonile tuleks anda ka volitused võtta vastu tehnilised rakendusstandardid rakendusaktidena ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaselt vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 15. ESMAle tuleks teha ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja tehniliste rakendusstandardite eelnõu seoses siseteabe avalikustamise, insaiderite nimekirjade vormi ning pädevate asutuste omavahelise ja ESMAga toimuva koostöö ja teabevahetuse vormi ja korraga.

(47) Kuna kavandatud meetme eesmärki, nimelt vältida turu kuritarvitamist siseringitehingute ja turuga manipuleerimise kujul, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning meetmete ulatuse ja mõju tõttu saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(48) Kuna direktiivi 2003/6/EÜ sätted ei ole enam asjakohased ja piisavad, tuleks kõnealune direktiiv alates [*24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*] kehtetuks tunnistada. Käesolevas määruses sätestatud nõuded ja keelud on tihedalt seotud finantsinstrumentide turgude direktiivi nõuete ja keeldudega; seetõttu tuleks neid kohaldada alates läbivaadatud finantsinstrumentide turgude direktiivi kohaldamise kuupäevast.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

1. JAGU

REGULEERIMISESE JA -ALA

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine turu kuritarvitamist reguleeriv õigusraamistik, et tagada liidu finantsturgude terviklikkus ning tugevdada investorite kaitset nendel turgudel ja suurendada investorite usaldust kõnealuste turgude vastu.

Artikkel 2
Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:

   (a) finantsinstrumendid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul või mille kohta on esitatud reguleeritud turul kauplemise loa taotlus;

   (b) finantsinstrumendid, millega kaubeldakse mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis vähemalt ühes liikmesriigis;

   (c) punktis a või b osutatud finantsinstrumendiga seotud toiming või tehing, olenemata sellest, kas kõnealune toiming või tehing tehakse tegelikult reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis;

(d) toiming või tehing, sealhulgas pakkumine, seoses komisjoni määruse (EÜ) nr 1031/2010[34] kohase saastekvootide või muude nendel põhinevate enampakkumistoodete enampakkumisega. Ilma et see piiraks mis tahes selliste erisätete kohaldamist, mis on seotud enapakkumise raames esitatavate pakkumistega, kohaldatakse kõigi selliste pakkumiste suhtes käesoleva määruse kohaseid kauplemiskorraldustega seotud mis tahes nõudeid ja keeldusid.

2. Artikleid 7 ja 9 kohaldatakse ka selliste finantsinstrumentide omandamise või võõrandamise suhtes, millele lõike 1 punktides a ja b ei osutatud, kuid mille väärtus on seotud kõnealuses lõikes osutatud finantsinstrumendiga. Need finantsinstrumendid on eelkõige lõikes 1 osutatud finantsinstrumendiga seotud tuletisinstrumendid krediidiriski ülekandmiseks ja sellise finantsinstrumendiga seotud hinnavahelepingud.

3. Artikleid 8 ja 10 kohaldatakse ka selliste tehingute, kauplemisega seotud korralduste või muude toimingute suhtes, mis on seotud järgmisega:

(a) eri liiki finantsinstrumendid, sealhulgas tuletislepingud või tuletisinstrumendid krediidiriski ülekandmiseks, kui tehing, korraldus või toiming avaldab või võib või peaks avaldama mõju lõike 1 punktides a ja b osutatud finantsinstrumendile;

(b) kauba hetkelepingud, mis ei ole energia hulgimüügitooted, kui tehing, korraldus või toiming avaldab või võib või peaks avaldama mõju lõike 1 punktides a ja b osutatud finantsinstrumendile, või

(c) eri liiki finantsinstrumendid, sealhulgas tuletislepingud või tuletisinstrumendid krediidiski ülekandmiseks, kui tehing, korraldus või toiming avaldab või võib või peaks avaldama mõju kauba hetkelepingutele.

4. Käesolevas määruses sätestatud keelde ja nõudeid kohaldatakse lõigetes 1–3 osutatud instrumentidega seoses liidus või väljaspool liitu elluviidavate tegevuste suhtes.

2. JAGU

REGULEERIMISALAST VÄLJAJÄTMINE

Artikkel 3
Tagasiostuprogrammide ja stabiliseerimisega seotud erand

1. Käesoleva määruse artiklites 9 ja 10 sätestatud keelud ei kehti oma aktsiatega kauplemisel tagasiostuprogrammide raames, kui kõik programmi üksikasjad

[34] Komisjoni määrus (EÜ) nr 1031/2010, 12. november 2010, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta, ELT L 302, 18.11.2010, lk 1.

avalikustatakse enne kauplemise alustamist, kauplemisest teatatakse pädevale asutusele kui tagasiostuprogrammi osast ja avalikustatakse seejärel üldsusele ning järgitakse nõuetekohaseid hinna ja koguse piirmäärasid.

2. Käesoleva määruse artiklites 9 ja 10 sätestatud keelud ei kehti oma aktsiatega kauplemisel finantsinstrumendi stabiliseerimise eesmärgil, kui stabiliseerimine toimub piiratud aja jooksul, stabiliseerimise kohta avalikustatakse asjakohane teave ning järgitakse nõuetekohaseid hinna piirmäärasid.

3. Komisjon võtab delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 31 vastu meetmed, millega määratakse kindlaks tingimused, millele lõigetes 1 ja 2 osutatud tagasiostuprogrammid ja stabiliseerimismeetmed peavad vastama, sealhulgas kauplemistingimused, aja ja kogusega seotud piirangud, avalikustamis- ja aruandluskohustused ning hinnatingimused.

Artikkel 4
Rahandusalase tegevuse, riigivõla haldamise ning kliimapoliitikalase tegevusega seotud erandid

1. Käesolevat määrust ei kohaldata liikmesriigi, Euroopa Keskpankade Süsteemi, liikmesriigi keskpanga, liikmesriigi muude ministeeriumide, asutuste või eriotstarbeliste rahastamisvahendite või nende nimel tegutsevate isikute tehingute, korralduste ja toimingute suhtes raha-, vahetuskursi- või riigivõlahalduspoliitika elluviimisel ning föderaalse liikmesriigi puhul liitriigi liikmete asjaomaste tehingute, korralduste ning toimingute suhtes. Seda ei kohaldata ka tehingute, korralduste ning toimingute suhtes, mille on teinud liit, mitut liikmesriiki hõlmav eriotstarbeline rahastamisvahend, Euroopa Investeerimispank, selline rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad rasked finantsprobleemid, või Euroopa Finantsstabiilsuse Fond.

2. Määrust ei kohaldata liikmesriigi, Euroopa Komisjoni või muu ametlikult määratud asutuse või nende nimel tegutsevate isikute tegevuse suhtes, mis on seotud saastekvootidega ja mida teostatakse liidu kliimapoliitika elluviimiseks.

3. JAGU

MÕISTED

Artikkel 5
Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „finantsinstrument” – instrument [finantsinstrumentide turgude] määruse artikli 2 lõike 1 punkti 8 tähenduses;

2. „reguleeritud turg” – liidu mitmepoolne süsteem [finantsinstrumentide turgude] määruse artikli 2 lõike 1 punkti 5 tähenduses;

3. „mitmepoolne kauplemissüsteem (MTF)” – liidu mitmepoolne süsteem [finantsinstrumentide turgude] määruse artikli 2 lõike 1 punkti 6 tähenduses;

4. „organiseeritud kauplemissüsteem (OTF)” – liidus kasutatav [finantsinstrumentide turgude] määruse artikli 2 lõike 1 punktis 7 osutatud süsteem;

5. „kauplemiskoht” – liidus kasutatav [finantsinstrumentide turgude] määruse artikli 2 lõike 1 punktis 26 osutatud süsteem;

6. „VKEde kasuturg” – liidu mitmepoolne kauplemissüsteem [uue finantsinstrumentide turgude] direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti 17 tähenduses;

7. pädev asutus” – artikli 16 kohaselt määratud pädev asutus;

8. „isik” – füüsiline või juriidiline isik;

9. „kaup” – kaup komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006[35] artikli 2 lõike 1 tähenduses;

10. „kauba hetkeleping” – sellise kauba tarnimise leping, millega kaubeldakse hetketurul ja mis tarnitakse kohe pärast tehingu arveldamist, sealhulgas tuletisleping, mille puhul tuleb arveldada füüsiliselt;

11. „hetketurg” – kaubaturg, kus kaup müüakse raha eest ja tarnitakse kohe pärast tehingu arveldamist;

12. „tagasiostuprogramm” – kauplemine oma aktsiatega vastavalt nõukogu direktiivi 77/91/EMÜ[36] artiklitele 19–24;

13. „algoritmkauplemine” – arvutialgoritmidel põhinev kauplemine finantsinstrumentidega [uue finantsinstrumentide turgude] direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti 37 tähenduses;

14. „saastekvoot” – [uue finantsistinstrumentide turgude] direktiivi I lisa C jao punktis 11 määratletud finantsinstrument;

15. „saastekvootide turu osaline” – isik, kes teeb saastekvootidega tehinguid, sealhulgas isik, kes annab korraldusi saastekvootidega kauplemiseks;

16. „finantsinstrumendi emitent” – direktiivi 2003/71/EÜ[37] artikli 2 lõike 1 punktis h määratletud emitent;

---

35 Komisjoni määrus (EÜ) nr 1287/2006, 10. august 2006, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute registripidamise kohustuse, tehinguaruandluse, turu läbipaistvuse, finantsinstrumentide kauplemisele lubamise ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega, (ELT L 241, 2.9.2006, lk 1).

36 Teine nõukogu direktiiv 77/91/EMÜ, 13. detsember 1976, tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmisega, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks, (EÜT L 26, 31.1.1977, lk 1).

17. „ACER” – määruse (EÜ) nr 713/2009[38] alusel loodud Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet;

18. „energia hulgimüügitoode” – energia hulgimüügitoode [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr ... (energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta)][39] artikli 2 lõike 4 tähenduses;

19. „liikmesriigi reguleeriv asutus” – liikmesriigi reguleeriv asutus [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr ... (energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta)][40] artikli 2 lõike 7 tähenduses.

4. JAGU

SISETEAVE, SISERINGITEHINGUD JA TURUGA MANIPULEERIMINE

Artikkel 6
Siseteave

1. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab siseteave järgmist liiki teavet:

   (a) täpset laadi avaldamata teave, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme finantsinstrumentide emitendiga või ühe või mitme finantsinstrumendiga ning mis avaldaks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärset mõju nende finantsinstrumentide hinnale või seotud tuletisinstrumentide hinnale;

   (b) seoses kauba tuletisinstrumentidega täpset laadi avaldamata teave, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme sellise tuletisinstrumendiga või seotud kauba hetkelepinguga ning millel on avaldamise korral tõenäoliselt märkimisväärne mõju selliste tuletisinstrumentide või seotud kauba hetkelepingute hinnale; eelkõige teave, mis tuleb vastavalt liidu või liikmesriigi õigusnormidele, turu eeskirjadele, lepingutele või tavadele avaldada seotud kauba tuletisinstrumentide või hetketurgude kohta;

   (c) seoses saastekvootidega või neil põhinevate enampakkumistoodetega täpset laadi avaldamata teave, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme sellise instrumendiga ning millel on avaldamise korral tõenäoliselt märkimisväärne mõju selliste instrumentide hinnale või seotud tuletisinstrumentide hinnale;

---

37 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/71/EÜ, 4. november 2003, väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti ja direktiivi 2001/34/EÜ muutmise kohta, ELT L 345, 31.12.2003, lk 64.

38 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 713/2009, 13. juuli 2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet, ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

39 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr … energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta.

40 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr … energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta.

(d) isikute puhul, kelle ülesanne on täita finantsinstrumentidega seotud korraldusi, hõlmab siseteave ka kliendi edastatavat ja tema finantsinstrumentidega seoses antud pooleliolevate korraldustega seotud täpset laadi teavet, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme finantsinstrumentide emitendiga või ühe või mitme finantsinstrumendiga ning millel on avaldamise korral tõenäoliselt märkimisväärne mõju nende finantsinstrumentide hinnale, seotud kauba hetkelepingute hinnale või seotud tuletisinstrumentide hinnale;

(e) punktis a, b, c või d nimetamata teave, mis on seotud ühe või mitme finantsinstrumentide emitendiga või ühe või mitme finantsinstrumendiga ning mis ei ole üldiselt üldsusele kättesaadav, kuid mida mõistlik investor, kes teeb turul ja finantsinstrumentide või seotud kauba hetkelepingutega korrapäraselt tehinguid, peaks – kui see teave oleks talle kättesaadav – finantsinstrumendiga tehingute tegemise või seotud kauba hetkelepingute täitmise tingimuste kindlaksmääramisel oluliseks.

2. Lõike 1 kohaldamisel peetakse teavet täpseks, kui see viitab ilmnenud või mõistliku eelduse kohaselt ilmnevatele asjaoludele või toimunud või mõistliku eelduse kohaselt toimuda võivale sündmusele ja kui see on sedavõrd üksikasjalik, et võimaldab teha järelduse mõju kohta, mida need asjaolud võivad või see sündmus võib avaldada finantsinstrumentide, seotud kauba hetkelepingute või saastekvootidel põhinevate enampakkumistoodete hinnale.

3. Lõike 1 kohaldamisel tähendab teave, mis avaldaks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärset mõju finantsinstrumentide, seotud kauba hetkelepingute või saastekvootidel põhinevate enampakkumistoodete hinnale, teavet, mida mõistlik investor võtaks tõenäoliselt arvesse oma investeerimisotsuste tegemisel.

Artikkel 7
Siseringitehing ja siseteabe keelatud avalikustamine

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on siseringitehinguga tegemist siis, kui siseteavet valdav isik kasutab seda teavet selleks, et otse või kaudselt omandada või võõrandada enda või kolmanda isiku arvel selle teabega seotud finantsinstrumente. Siseringitehinguks peetakse ka siseteabe kasutamist selle teabega seotud finantsinstrumendi kohta tehtud korralduse tühistamiseks või muutmiseks, kui korraldus tehti enne, kui asjaomane isik sai siseteabe oma valdusse.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel on siseringitehingu tegemise katsega tegemist siis, kui siseteavet valdav isik püüab otse või kaudselt omandada või võõrandada enda või kolmanda isiku arvel selle teabega seotud finantsinstrumente. Siseringitehingu tegemise katseks peetakse ka katset siseteabe alusel tühistada või muuta selle teabega seotud finantsinstrumendi kohta tehtud korraldust, kui korraldus tehti enne, kui asjaomane isik sai siseteabe oma valdusse.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel soovitab isik teisel isikul teha või mõjutab teda tegema siseringitehingut siis, kui selle isiku valduses on siseteave ja ta soovitab siseteabe alusel teisel isikul omandada või võõrandada või mõjutab teda omandama või võõrandama selle teabega seotud finantsinstrumente.

4. Käesoleva määruse kohaldamisel on siseteabe keelatud avalikustamisega tegemist siis, kui siseteavet valdav isik edastab kõnealuse siseteabe teisele isikule, välja arvatud juhul, kui seda tehakse tööst või ametikohast tulenevate ülesannete tavapärase täitmise käigus.

5. Lõikeid 1, 2, 3 ja 4 kohaldatakse isikute suhtes, kes on saanud siseteavet järgmistes olukordades:

   (a) olles emitendi haldus-, juht- või järelevalveorgani liige;

   (b) omades osalust emitendi kapitalis;

   (c) omades juurdepääsu teabele tööst või ametikohast tulenevate ülesannete täitmise kaudu;

   (d) tegeledes kuritegevusega.

   Lõikeid 1, 2, 3 ja 4 kohaldatakse ka siseteabe suhtes, mille isik on saanud muus kui punktides a–d nimetatud olukorras ja mille puhul isik teab või peaks teadma, et tegemist on siseteabega.

6. Juhul kui lõigetes 1 ja 2 osutatud isik on juriidiline isik, kohaldatakse kõnealuseid lõikeid ka füüsiliste isikute suhtes, kes osalevad omandamist või võõrandamist või selle katset käsitleva otsuse tegemisel või mõjutavad seda otsust asjaomase juriidilise isiku arvel.

7. Juhul kui lõikes 1 osutatud isik on juriidiline isik, ei kohaldata seda lõiget juriidilise isiku tehtud tehingu suhtes, kui juriidiline isik on kehtestanud tõhusa korra, millega tagatakse, et ükski isik, kelle valduses oli tehingu seisukohast oluline siseteave, ei osalenud otsuse tegemisel ega käitunud viisil, mis oleks otsust mõjutanud, ega suhelnud otsuse teinud isikutega, mille käigus oleks saanud teavet edastada või saada teada selle olemasolust.

8. Lõiget 1 ei kohaldata tehingute suhtes, mis on tehtud täitmisele kuuluva finantsinstrumentide omandamise või võõrandamise kohustuse täitmiseks, kui kõnealune kohustus tuleneb lepingust, mis sõlmiti enne, või õiguslikust kohustusest, mis tekkis enne, kui asjaomane isik sai siseteabe oma valdusse.

9. Seoses saastekvootide või muude neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumistega, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1031/2010, kohaldatakse lõikes 1 sätestatud keeldu ka siseteabe kasutamise suhtes pakkumise esitamiseks, muutmiseks või tühistamiseks siseteavet valdava isiku enda või kolmanda isiku nimel.

Artikkel 8
Turuga manipuleerimine

1. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab turuga manipuleerimine järgmisi tegevusi:

   (a) tehingu sõlmimine, kauplemiseks korralduse andmine või muu tegevus, millel on järgmised tagajärjed:

– see annab või võib anda väärasid või eksitavaid teateid finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu pakkumise, nõudluse või hinna kohta või

– see kindlustab või võib kindlustada ühe või mitme finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu hinna ebaharilikul või kunstlikul tasemel;

(b) tehingu sõlmimine, kauplemiseks korralduse andmine või muu toiming, mis avaldab mõju ühe või mitme finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu hinnale ja mille puhul kasutatakse fiktiivseid vahendeid või muud liiki pettust või võtteid, või

(c) teabe levitamine meediakanalites, sealhulgas Internetis, või muul viisil, millel on punktis a nimetatud tagajärjed, kui teavet levitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on väär või eksitav. Kui teavet levitatakse ajakirjanduslikul eesmärgil, võetakse sellise teabe levitamise hindamisel arvesse ajakirjandusvabadust ja muudes meediakanalites sõnavabadust reguleerivaid eeskirju, välja arvatud juhul, kui:

– asjaomased isikud saavad kõnealuse teabe levitamisest otseselt või kaudselt eeliseid või kasu või

– teave avaldatakse või seda levitatakse kavatsusega eksitada turgu seoses finantsinstrumentide pakkumise, nõudluse või hinnaga.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab turuga manipuleerimise katse järgmist:

(a) lõike 1 punktis a või b määratletud tehingu sõlmimise, kauplemiseks korralduse andmise või muu toimingu sooritamise katse ja

(b) lõike 1 punktis c määratletud teabe levitamise katse.

3. Turuga manipuleerimiseks või turuga manipuleerimise katseks peetakse järgmist tegevust:

(a) ühe isiku või mitme koostööd tegeva isiku tegevus turgu valitseva seisundi kindlustamiseks seoses finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingute pakkumise või nõudlusega, mille tagajärjel määratakse otseselt või kaudselt kindlaks ostu- või müügihinnad või luuakse muud ebaõiglased kauplemistingimused;

(b) finantsinstrumentide ostmine või müümine turu sulgemisel, eksitades või kavatsedes eksitada sulgemishinna alusel tegutsevaid investoreid;

(c) korralduste saatmine kauplemiskohta algoritmkauplemise, sealhulgas välkkauplemise kaudu ilma kauplemise kavatsuseta, kuid selleks et:

– põhjustada häireid või viivitusi kauplemiskoha kauplemissüsteemi toimimises;

– muuta teiste isikute jaoks kauplemiskoha kauplemissüsteemis olevate ehtsate pakkumiste kindlakstegemine keerulisemaks või

– tekitada väära või eksitavat muljet finantsinstrumendi pakkumise või nõudluse kohta;

(d) juhusliku või korrapärase juurdepääsu kasutamine tavapärastele või elektroonilistele meediakanalitele finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu (või kaudselt selle emitendi) kohta arvamuse avaldamiseks pärast seda, kui on sõlmitud selle finantsinstrumendi ostu-müügilepinguid või seotud kauba hetkelepinguid, ning saadakse kasu kõnealuse instrumendi või seotud kauba hetkelepingu hinna kohta avaldatud arvamustest, ilma et samal ajal teavitataks nõuetekohasel ja tõhusal viisil üldsust sellisest huvide konfliktist;

(e) saastekvootide või seotud tuletisinstrumentide ostmine või müümine järelturul enne määruse (EÜ) nr 1031/2010 kohaselt korraldatavat enampakkumist, mille tulemusel määratakse enampakkumistoodete enampakkumishind kindlaks ebaharilikul või kunstlikul tasemel või eksitatakse enampakkumisel osalevaid pakkujaid.

4. Artikli 8 lõike 1 punktide a ja b kohaldamisel ning ilma et see piiraks lõikes 3 sätestatud tegevusi, sätestatakse I lisas mitteammendavalt fiktiivsete vahendite või muud liiki pettuse või võtete kasutamisega seotud näitajad ning väärate või eksitavate teadete ning hinna kindlustamisega seotud näitajad.

5. Komisjon võib delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 31 võtta vastu meetmed, millega täpsustatakse I lisas esitatud näitajaid, et neid selgitada ja võtta arvesse finantsturgude tehnilist arengut.

2. PEATÜKK
SISERINGITEHINGUD JA TURUGA MANIPULEERIMINE

Artikkel 9
Siseringitehingute tegemise ja siseteabe lubamatu avalikustamise keeld

Isik ei tohi:

(a) teha või püüda teha siseringitehinguid;

(b) soovitada teisel isikul teha või mõjutada teda tegema siseringitehinguid või

(c) avalikustada lubamatult siseteavet.

Artikkel 10
Turuga manipuleerimise keeld

Isik ei tohi turuga manipuleerida ega teha turuga manipuleerimise katset.

Artikkel 11
Turu kuritarvitamise vältimine ja tuvastamine

1. Kauplemiskoha tegevust juhtiv isik kehtestab tõhusa korra ja menetlused ning kohaldab neid vastavalt [uue finantsinstrumentide turgude] direktiivi [artiklitele 31 ja 56] eesmärgiga vältida ja tuvastada turu kuritarvitamist.

2. Kõik isikud, kelle ametialaseks tegevuseks on finantsinstrumentide tehingute korraldamine või tegemine, peavad olema sisse seadnud süsteemid selliste korralduste ja tehingute tuvastamiseks ning neist teatamiseks, mis võivad kujutada endast siseringitehinguid, turuga manipuleerimist või turuga manipuleerimise või siseringitehingute tegemise katset. Selline isik peab viivitamata teavitama pädevat asutust, kui tal on põhjust kahtlustada, et finantsinstrumendiga seotud korraldus, mis antakse või tehing, mis tehakse kauplemiskohas või väljaspool seda, kujutab endast siseringitehingut, turuga manipuleerimist või turuga manipuleerimise või siseringitehingu tegemise katset.

3. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks asjakohane kord ja menetlused lõikes 1 sätestatud nõuete täitmiseks ning süsteemid ja teavitusvormid lõikes 2 sätestatud nõuete täitmiseks.

   ESMA esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile […].

   Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

3. PEATÜKK
AVALIKUSTAMISNÕUDED

Artikkel 12
Siseteabe avalikustamine

1. Finantsinstrumendi emitent teavitab üldsust temaga otseselt seotud siseteabest võimalikult kiirest ja avaldab oma veebisaidil ettenähtud aja jooksul kogu siseteabe, mille ta peab avalikustama.

2. Saastekvootide turul osaleja avalikustab tõhusalt ja õigel ajal saastekvootidega seotud siseteabe, mis on tema valduses seoses tema äritegevusega, sealhulgas direktiivi 2003/87/EÜ I lisas nimetatud lennutegevus või käitised sama direktiivi artikli 3 punkti e tähenduses, mida asjaomane osaleja või tema emaettevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt omab või kontrollib või mille tegevuse eest on osaleja või tema emaettevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt vastutav. Käitiste kohta tuleb avalikustada asjakohane teave käitiste võimsuse ja kasutamise kohta, sealhulgas selliste käitiste kavandatud või kavandamata mittekasutatavuse kohta.

Esimest lõiku ei kohaldata saastekvootide turu osalise suhtes, kui tema omanduses, kontrolli all või vastutusel olevate käitiste või lennutegevuse heitkogused ei ületanud eelmisel aastal CO_2-ekvivalendi alammäära ja kui nimisoojusvõimsus ei ületanud põletamise korral alammäära.

Komisjon võtab delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 31 vastu meetmed, millega kehtestatakse CO_2-ekvivalendi alammäär ja nimisoojusvõimsuse alammäär eesmärgiga kohaldada teises lõigus sätestatud erandit.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata teabe suhtes, mis on siseteave üksnes artikli 6 lõike 1 punkti e tähenduses.

4. Ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist, võib finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, lükata omal vastutusel lõikes 1 osutatud siseteabe avalikustamise edasi, et mitte kahjustada oma õiguslikke huve, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

– teabe avalikustamata jätmine ei eksita tõenäoliselt üldsust;

– finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline suudab tagada kõnealuse teabe konfidentsiaalsuse.

Kui finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline on lükanud siseteabe avalikustamise käesoleva lõike kohaselt edasi, teavitab ta pädevat asutust teabe avalikustamise edasilükkamisest viivitamata pärast sellise otsuse tegemist.

5. Pädev asutus võib anda finantsinstrumendi emitendile loa lükata siseteabe avalikustamine edasi, kui on täidetud järgmised tingimused:

– teave on süsteemi seisukohalt oluline;

– teabe avalikustamise edasilükkamine on üldsuse huvides;

– selle teabe konfidentsiaalsust on võimalik tagada.

Kõnealune luba peab olema kirjalik. Pädev asutus tagab, et avalikustamine lükatakse edasi üksnes seniks, kuni see on üldsuse huvides vajalik.

Pädev asutus kontrollib vähemalt kord nädalas, kas avalikustamise edasilükkamine on jätkuvalt asjakohane, ja tühistab viivitamata loa, kui mõni punktis a, b või c sätestatud tingimustest ei ole enam täidetud.

6. Kui finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, või tema nimel või arvel tegutsev isik edastab siseteabe kolmandale isikule tööst või ametikohast tulenevate ülesannete tavapärase täitmise käigus, nagu on osutatud artikli 7 lõikes 4, peab ta selle teabe ühtlasi täielikult ja tegelikult avalikustama; kui teave edastati kolmandale isikule tahtlikult, peab avalikustamine toimuma samal ajal, teabe tahtmatu edastamise korral peab avalikustamine toimuma viivitamata. Käesoleva lõike sätteid ei kohaldata juhul, kui teavet saaval isikul on vaikimiskohustus, olenemata sellest, kas see kohustus põhineb seadusel, eeskirjadel, põhikirjal või lepingul.

7. Kauplemiskoht võib avalikustada siseteabe, mis on seotud finantsinstrumendi emitendiga, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturul, emitendi veebisaidi asemel enda veebisaidil, kui see kauplemiskoht otsustab anda kõnealusel turul tegutsevatele emitentidele sellise võimaluse. Sel juhul on selline emitent täitnud lõikes 1 sätestatud kohustuse.

8. Käesolevat artiklit ei kohaldata emitentide suhtes, kes ei ole taotlenud luba kaubelda oma finantsinstrumentidega teatava liikmesriigi reguleeritud turul või kes ei ole sellist kauplemisluba heaks kiitnud või kes ei ole üksnes mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis kaubeldava instrumendi korral taotlenud luba kaubelda oma finantsinstrumentidega teatava liikmesriigi mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis või kes ei ole sellist kauplemisluba heaks kiitnud.

9. ESMA töötab välja tehniliste rakendusstandardite eelnõu, et määrata kindlaks:

– tehnilised vahendid siseteabe nõuetekohaseks avalikustamiseks, nagu on sätestatud lõigetes 1, 6 ja 7;

– tehnilised vahendid siseteabe avalikustamise edasilükkamiseks, nagu on sätestatud lõigetes 4 ja 5.

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud tehniliste rakendusstandardite eelnõu komisjonile […].

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud tehnilised rakendusstandardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 13
Insaiderite nimekiri

1. Finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, ja tema nimel või arvel tegutsev isik peab:

– koostama kõigi tema heaks töölepingu alusel või muul viisil töötavate ja siseteabele juurdepääsu omavate isikute nimekirja;

– nimekirja korrapäraselt ajakohastama ja

– esitama pädeva asutuse taotluse korral nimekirja võimalikult kiiresti sellele asutusele.

2. Nimekirja ei pea koostama finantsinstrumentide emitendid, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturul. Emitent peab siiski esitama pädevale asutusele tema heaks töötavate ja siseteabele juurepääsu omavate isikute nimekirja, kui pädev asutus seda nõuab oma järelevalve- või uurimiskohustuste täitmise raames.

3. Käesolevat artiklit ei kohaldata emitentide suhtes, kes ei ole taotlenud luba kaubelda oma finantsinstrumentidega teatava liikmesriigi reguleeritud turul või kes ei ole

sellist kauplemisluba heaks kiitnud või kes ei ole üksnes mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis kaubeldava instrumendi korral taotlenud luba kaubelda oma finantsinstrumentidega teatava liikmesriigi mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis või kes ei ole sellist kauplemisluba heaks kiitnud.

4. Komisjon võtab delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 31 vastu meetmed, millega määratakse kindlaks lõikes 1 osutatud nimekirja sisu, sealhulgas insaiderite nimekirja kantavate isikute andmed, nende nimekirja kandmise põhjused ja tingimused, mille alusel finantsinstrumentide emitendid või saastekvootide turu osalised või nende nimel tegutsevad isikud peavad koostama sellise nimekirja, sealhulgas sellise nimekirja ajakohastamise tingimused, ajavahemik, mille kohta nimekirja peetakse, ja asjaomaste isikute kohustused.

5. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka enampakkumisplatvormide, enampakkumise korraldajate ja enampakkumise seire teostajate suhtes seoses saastekvootide või muude neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumistega, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1031/2010.

6. ESMA töötab välja tehniliste rakendusstandardite eelnõu, et määrata kindlaks käesolevas artiklis osutatud insaiderite nimekirja täpne vorm ja insaiderite nimekirja ajakohastamise viis.

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud tehniliste rakendusstandardite eelnõu komisjonile […].

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud tehnilised rakendusstandardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 14
Juhtide tehingud

1. Isikud, kes täidavad juhtimisülesandeid finantsinstrumentide emitendi või saastekvootide turu osalise juures, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, ja nendega tihedalt seotud isikud tagavad teabe avalikustamise selliste tehingute olemasolu kohta, mida nad teevad enda arvel ja mis on seotud asjaomase emitendi aktsiatega või nendega seotud tuletisinstrumentide või muude finantsinstrumentidega või saastekvootidega. Sellised isikud tagavad, et teave avalikustatakse kahe tööpäeva jooksul pärast tehingu toimumise kuupäeva.

2. Lõike 1 kohaldamisel tuleb teatada muu hulgas järgmistest tehingutest:

– finantsinstrumentide pantimine või laenuks andmine lõikes 1 osutatud isiku poolt või nimel;

– tehingud, mida portfelli valitseja või muu isik teeb lõikes 1 osutatud isiku nimel, sealhulgas juhul, kui kõnealune portfelli valitseja või isik teostab kaalutlusõigust.

3. Lõiget 1 ei kohaldata tehingute suhtes, mille koguväärtus on ühel kalendriaastal alla 20 000 euro.

4. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka enampakkumisplatvormide, enampakkumise korraldajate ja enampakkumise seire teostajate suhtes seoses saastekvootide või muude neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumistega, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1031/2010.

5. Komisjon võib võtta delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 31 vastu meetmed, millega muudetakse finantsturgude arengut arvesse võttes lõikes 3 sätestatud piirmäära.

6. Komisjon võtab delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 31 vastu meetmed, millega määratakse kindlaks selliste isikute ametiülesanded, keda käsitatakse lõikes 1 osutatud juhtimisülesandeid täitvate isikutena, suhete liigid, sealhulgas nii sünnijärgsed kui ka tsiviil- ja lepinguõiguslikud suhted, mida peetakse lähedaseks isiklikuks suhteks, lõikes 2 osutatud tehingu tunnused, mille olemasolu korral tuleb seda kohustust täita, ning avalikustatav teave ja üldsuse teavitamise vahendid.

Artikkel 15
Investeerimissoovitused ja statistika

1. Isikud, kes koostavad või levitavad investeerimisstrateegiate soovitamist või väljapakkumist käsitlevat teavet, mis on mõeldud teabelevituskanalitele või üldsusele, püüavad mõistlikul viisil tagada, et selline teave esitatakse erapooletul viisil, ning avalikustavad oma huvid või huvide konfliktid, mis on seotud finantsinstrumentidega, mida kõnealune teave käsitleb.

2. Avalik-õiguslikud asutused, kes levitavad statistilisi andmeid, mis võivad avaldada märkimisväärset mõju finantsturgudele, peavad seda tegema erapooletul ja arusaadaval viisil.

3. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud isikukategooriate suhtes kohaldatav tehniline kord investeerimisstrateegiate soovitamist käsitleva teabe esitamiseks erapooletul viisil ning konkreetsete huvide või huvide konfliktidele viitava teabe avalikustamiseks.

   ESMA esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile […].

   Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. PEATÜKK
ESMA JA PÄDEVAD ASUTUSED

Artikkel 16
Pädevad asutused

Iga liikmesriik määrab käesoleva määruse täitmiseks ühe pädeva haldusasutuse, ilma et see piiraks õigusasutuste pädevust. Pädev asutus tagab käesoleva määruse sätete kohaldamise

oma territooriumil, võttes arvesse kõiki tema territooriumil teostatavaid tegevusi ja välisriigis teostatavaid tegevusi, mis on seotud instrumentidega, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul ja mille kohta on esitatud taotlus sellisel turul kauplemise loa saamiseks või millega kaubeldakse tema territooriumil tegutsevas mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis. Liikmesriik teavitab sellisest asutusest komisjoni, ESMAt ja muude liikmesriikide pädevaid asutusi.

Artikkel 17
Pädeva asutuse volitused

1. Pädev asutus täidab oma ülesandeid järgmisel viisil:

   (a) vahetult;

   (b) koostöös muude ametiasutuste või turul tegutsevate ettevõtjatega;

   (c) omal vastutusel, delegeerides need sellistele ametiasutustele või turul tegutsevatele ettevõtjatele;

   (d) suunates küsimuse pädevale õigusasutusele.

2. Selleks et täita käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid, on pädeval asutusel kooskõlas siseriikliku õigusega vähemalt järgmised järelevalve- ja uurimisvolitused:

   (a) õigus taotleda juurdepääsu kõikidele mis tahes kujul dokumentidele ja õigus saada või teha neist koopiaid;

   (b) õigus nõuda teavet kõigilt isikutelt, ka nendelt, kes on järjestikku seotud korralduste edastamise või asjaomaste tehingute tegemisega, ja neid volitanud isikutelt ning vajaduse korral õigus isik teabe saamiseks välja kutsuda ja teda küsitleda;

   (c) kauba tuletisinstrumentide korral õigus nõuda tüüpvormide alusel teavet seotud hetketurgude osalistelt, õigus saada tehinguaruandeid ning pääseda vahetult ligi kauplejate süsteemidele;

   (d) õigus korraldada kohapeal (v.a eraruumides) etteteatatud või etteteatamata kontrolle;

   (e) õigus siseneda mis tahes kujul dokumentide kaasavõtmiseks eraruumidesse pärast asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt eelneva loa saamist kooskõlas siseriikliku õigusega ja juhul, kui on alust kahelda, et kontrolli objektiga seotud dokumendid võivad olla olulised käesoleva määrusega või [uue turu kuritarvitamist käsitleva direktiiviga] vastuolus oleva siseringitehingu või turuga manipuleerimise juhtumi tõendamiseks;

   (f) õigus nõuda sideoperaatori või investeerimisühingu valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid, kui on alust kahtlustada, et kontrolli objektiga seotud andmed võivad olla olulised selleks, et tõendada käesoleva määrusega või [uue turu kuritarvitamist käsitleva direktiiviga] vastuolus olevat siseringitehingut või turuga manipuleerimist, nagu on

määratletud [uues turu kuritarvitamist käsitlevas direktiivis]; need andmed ei ole siiski seotud asjaomase teabevahetuse sisuga

3. Pädevad asutused teostavad lõikes 2 osutatud järelevalve- ja uurimisvolitusi kooskõlas siseriikliku õigusega.

4. Käesoleva artikli kohaste järelevalve- ja uurimisvolituste täitmisel kogutud isikuandmeid töödeldakse vastavalt direktiivile 95/46/EÜ.

5. Liikmesriigid tagavad asjakohaste meetmete olemasolu, nii et pädevatel asutustel on kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused.

Artikkel 18
Koostöö ESMAga

1. Pädevad asutused teevad käesoleva määruse täitmiseks ESMAga koostööd vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010.

2. Pädevad asutused esitavad ESMAle viivitamata kogu teabe, mis on tema ülesannete täitmiseks vajalik, vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 35.

3. ESMA töötab välja tehniliste rakendusstandardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud teabevahetuse kord ja vormid.

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud tehniliste rakendusstandardite eelnõu komisjonile […].

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud tehnilised rakendusstandardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 19
Koostöökohustus

1. Pädevad asutused teevad omavahel ja ESMAga koostööd, kui see on käesoleva määruse täitmiseks vajalik. Pädevad asutused abistavad eelkõige muude liikmesriikide pädevaid asutusi ja ESMAt ning vahetavad uurimis- ja täitmistegevuse käigus põhjendamatu viivituseta teavet ja teevad koostööd. See koostöö- ja abistamiskohustus kehtib ka komisjoni suhtes seoses teabevahetusega selliste kaupade kohta nagu ELi toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustooted.

2. Pädevad asutused ja ESMA teevad koostööd Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametiga (ACER) ning liikmesriikide reguleerivate asutustega, et tagada kooskõlastatud lähenemisviisi rakendamine asjakohaste eeskirjade järgimise tagamisel, kui tehingud, kauplemisega seotud korraldused või muu tegevus või toiming on seotud ühe või mitme käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluva finantsinstrumendiga ning ühe või mitme [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr … (energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta)] artiklite 3, 4 ja 5 reguleerimisalasse kuuluvate energia hulgimüügitoodetega. Kohaldades energia hulgimüügitoodetega seotud finantsinstrumentide suhtes käesoleva määruse artikleid 6, 7 ja 8, võtavad pädevad asutused arvesse [Euroopa Parlamendi ja

nõukogu määruse (EL) nr … (energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta)] artiklis 2 sätestatud mõistete eritunnuseid ning [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr … (energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta)] artikleid 3, 4 ja 5.

3. Pädevad asutused esitavad taotluse korral viivitamata kogu teabe, mida nõutakse lõikes 1 osutatud eesmärgil.

4. Kui pädev asutus on veendunud, et teise liikmesriigi territooriumil toimub või on toimunud käesoleva määruse sätete vastane tegevus või see tegevus avaldab mõju teises liikmesriigis asuvas kauplemiskohas kaubeldavatele finantsinstrumentidele, teatab ta sellest nii täpselt kui võimalik teise liikmesriigi pädevale asutusele ja ESMAle ning energia hulgimüügitoodete korral ACERile. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused konsulteerivad üksteise ja ESMAga ning energia hulgimüügitoodete korral ACERiga asjakohaste meetmete võtmise üle ja teavitavad üksteist vahepeal toimunud olulistest muutustest. Nad kooskõlastavad oma tegevuse, et vältida võimalikku dubleerimist ja kattumist haldusmeetmete, -karistuste ja -trahvide kohaldamisel piiriüleste juhtumite korral vastavalt artiklitele 24, 25, 26, 27 ja 28, ning abistavad üksteist oma otsuste täitmisel.

5. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib kohapealse kontrolli või uurimisega seoses taotleda abi teise liikmesriigi pädevalt asutuselt.

Pädevad asutused teavitavad esimeses lõigus osutatud taotlustest ESMAt. Piiriülese mõjuga uurimise või kontrolli korral peab ESMA pädeva asutuse taotluse korral uurimist või kontrolli koordineerima.

Kui pädev asutus saab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt taotluse teha kohapealne kontroll või uurimine, võib ta kasutada ühte järgmistest võimalustest:

(a) teeb ise kohapealse kontrolli või uurimise;

(b) lubab taotluse esitanud pädeval asutusel kohapealses kontrollis või uurimises osaleda;

(c) lubab taotluse esitanud pädeval asutusel ise teha kohapealse kontrolli või uurimise;

(d) määrab audiitorid või eksperdid kohapealset kontrolli või uurimist tegema;

(e) jagab teatavaid järelevalveülesandeid teiste pädevate asutustega.

6. Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 258 kohaldamist, võib pädev asutus, kelle taotlust teabe või abi saamiseks vastavalt lõigetele 1, 2, 3 ja 4 ei täideta mõistliku aja jooksul või kelle taotlus teabe või abi saamiseks tagasi lükatakse, teavitada sellest tagasilükkamisest või täitmatajätmisest mõistliku aja jooksul ESMAt.

Sel juhul võib ESMA võtta meetmed vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19, ilma et see piiraks ESMA võimalust tegutseda vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 17.

7. Pädevad asutused teevad koostööd ja vahetavad teavet liikmesriikide ning kolmandate riikide asjaomaste reguleerivate asutustega, kes vastutavad seotud hetketurgude eest, kui neil on põhjust kahtlustada, et toimub või on toimunud tegevus, mis kujutab endast turu kuritarvitamist vastavalt artiklile 2. Sellise koostöö abil saadakse koondülevaade finants- ja hetketurgudest, tuvastatakse turu- ja piiriülest turu kuritarvitamist ning kohaldatakse karistusi.

Saastekvootidega seoses tagatakse eelmises lõigus sätestatud koostöö ja teabevahetus ka järgmiste isikute abil:

(a) enampakkumise seire teostaja, võttes arvesse saastekvootide või muude neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumisi, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1031/2010;

(b) pädevad asutused, registri haldajad, sealhulgas põhihaldaja, ja muud direktiivi 2003/87/EÜ alusel nõuete täitmise üle teostatava järelevalve eest vastutavad avalik-õiguslikud asutused.

ESMA toetab ja koordineerib koostööd ja teabevahetust pädevate asutuste ning muude liikmesriikide ja kolmandate riikide reguleerivate asutuste vahel. Pädevad asutused sõlmivad artikli 20 kohaselt võimaluse korral koostöökokkulepped kolmandate riikide reguleerivate asutustega, kes vastutavad seotud hetketurgude eest.

8. Isikuandmete edastamist kolmandale riigile reguleerivad artiklid 22 ja 23.

9. ESMA töötab välja tehniliste rakendusstandardite eelnõu, et määrata kindlaks käesolevas artiklis osutatud teabevahetuse ja abistamise kord ning vormid.

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud tehniliste rakendusstandardite eelnõu komisjonile […].

Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud tehnilised rakendusstandardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 20
Koostöö kolmandate riikidega

1. Liikmesriikide pädevad asutused sõlmivad vajaduse korral kolmandate riikide pädevate asutustega koostöökokkulepped teabevahetuse kohta kolmandate riikide pädevate asutustega ja käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmise kohta kolmandates riikides. Kõnealused koostöökokkulepped peavad tagama vähemalt tõhusa teabevahetuse, mis võimaldab pädevatel asutustel täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.

Kui pädev asutus teeb sellise kokkuleppe sõlmimise ettepaneku, teavitab ta sellest ESMAt ja liikmesriikide muid pädevaid asutusi.

2. ESMA koordineerib koostöökokkulepete väljatöötamist liikmesriikide pädevate asutuste ja kolmandate riikide asjaomaste pädevate asutuste vahel. Selleks töötab ESMA välja näidiskoostöökokkuleppe, mida liikmesriikide pädevad asutused võivad kasutada.

ESMA koordineerib ka sellise teabe vahetamist liikmesriikide pädevate asutuste vahel, mis saadakse kolmandate riikide pädevatelt asutustelt ja mis võib olla artiklite 24, 25, 26, 27 ja 28 alusel meetmete võtmise seisukohast oluline.

3. Pädevad asutused sõlmivad kolmandate riikide pädevate asutustega teabevahetust reguleerivad koostöökokkulepped üksnes tingimusel, et avaldatava teabe suhtes kohaldatakse vähemalt samaväärseid ametisaladuse hoidmise tagatisi, nagu on sätestatud artiklis 21. Selline teabevahetus peab olema ette nähtud kõnealuste pädevate asutuste ülesannete täitmiseks.

4. Isikuandmete edastamist kolmandale riigile reguleerivad artiklid 22 ja 23.

Artikkel 21
Ametisaladus

1. Käesoleva määruse kohaselt saadud, vahetatud või edastatud konfidentsiaalse teabe suhtes kehtib lõigetes 2 ja 3 sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustus.

2. Ametisaladuse hoidmise kohustust kohaldatakse kõikide isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud pädeva asutuse heaks või mõne ametiasutuse või turul tegutseva ettevõtja heaks, kellele pädev asutus on ülesandeid delegeerinud, sealhulgas pädeva asutuse lepinguliste audiitorite ja ekspertide suhtes. Ametisaladuse alla kuuluvat teavet ei avaldata ühelegi teisele isikule ega ametiasutusele, välja arvatud juhul, kui avalikustamise kohustus tuleneb õigusnormidest.

3. Kogu käesoleva määruse kohaselt pädevate asutuste vahel vahetatavat teavet peetakse konfidentsiaalseks, välja arvatud juhul, kui pädev asutus täpsustab teavet edastades, et seda võib avalikustada, või kui avalikustamise kohustus tuleneb kohtumenetlusest.

Artikkel 22
Andmekaitse

Seoses isikuandmete töötlemisega liikmesriikides käesoleva määruse raames kohaldavad pädevad asutused direktiivi 95/46/EÜ. Töödeldes isikuandmeid käesoleva määruse raames, järgib ESMA määrust (EÜ) nr 45/2001.

Isikuandmeid säilitatakse kuni viis aastat.

Artikkel 23
Isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele

1. Liikmesriigi pädev asutus võib edastada isikuandmeid kolmandale riigile tingimusel, et direktiivi 95/46/EÜ, eelkõige selle artikli 25 või 26 nõuded on täidetud, ning üksnes igat juhtumit eraldi kaaludes. Liikmesriigi pädev asutus tagab, et isikuandmete edastamine on käesoleva määruse kohaldamiseks vajalik. Pädev asutus tagab, et kolmas riik edastab andmed teisele kolmandale riigile üksnes tema sõnaselgel kirjalikul loal ja järgides liikmesriigi pädeva asutuse kehtestatud

tingimusi. Isikuandmeid võib edastada üksnes sellisele kolmandale riigile, kus on tagatud piisaval tasemel isikuandmete kaitse.

2. Liikmesriigi pädev asutus edastab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt saadud teabe kolmanda riigi pädevale asutusele üksnes juhul, kui asjaomase liikmesriigi pädev asutus on saanud selleks teabe edastanud pädeva asutuse sõnaselge nõusoleku ja kui teave avaldatakse ainult sellel eesmärgil, milleks kõnealune pädev asutus nõusoleku andis.

3. Kui koostöökokkuleppega nähakse ette isikuandmete vahetus, peab see toimuma kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ.

5. PEATÜKK
Haldusmeetmed ja -karistused

Artikkel 24
Haldusmeetmed ja -karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad haldusmeetmeid ja -karistusi käsitlevad eeskirjad, mida kohaldatakse artiklis 25 kirjeldatud olukordades käesoleva määruse rikkumise eest vastutavate isikute suhtes, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatavad meetmed ja karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

   Liikmesriigid teevad esimeses lõigus osutatud eeskirjad komisjonile ja ESMAle teatavaks [*24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*]. Nad teatavad komisjonile ja ESMAle viivitamata eeskirjade hilisematest muudatustest.

2. Pädevad asutused teevad karistuste kohaldamise volituste kasutamisel artiklis 25 sätestatud asjaoludel tihedat koostööd, tagamaks, et haldusmeetmed ja -karistused annaksid käesoleva määrusega soovitud tulemuse, ning kooskõlastavad oma tegevuse artikli 19 kohaselt, et vältida võimalikku dubleerimist ja kattumist haldusmeetmete, -karistuste ja -trahvide kohaldamisel piiriüleste juhtumite korral.

Artikkel 25
Karistuste kohaldamise volitused

Käesolevat artiklit kohaldatakse kõigil järgmistel asjaoludel:

(a) isik teeb siseringitehinguid, rikkudes artiklit 9;

(b) isik soovitab teisel isikul teha või mõjutab teda tegema siseringitehinguid, rikkudes artiklit 9;

(c) isik avalikustab lubamatult siseteavet, rikkudes artiklit 9;

(d) isik manipuleerib turuga, rikkudes artiklit 10;

(e) isik teeb turuga manipuleerimise katse, rikkudes artiklit 10;

(f) kauplemiskoha tegevust juhtiv isik ei kehtesta ega rakenda tõhusat korda ja menetlusi, et vältida ja tuvastada turuga manipuleerimist, rikkudes artikli 11 lõiget 1;

(g) isik, kelle ametialane tegevus hõlmab tehingute korraldamist või tegemist, ei sea sisse süsteeme selliste tehingute tuvastamiseks ning neist teatamiseks, mis võivad kujutada endast siseringitehinguid, turuga manipuleerimist või turuga manipuleerimise katset, või ei teavita pädevat asutust viivitamata kahtlastest korraldustest või tehingutest, rikkudes artikli 11 lõiget 2;

(h) finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, ei teavita üldsust oma siseteabest võimalikult kiiresti või ei avalda oma veebisaidil siseteavet, mis tuleb avalikustada, rikkudes artikli 12 lõiget 1;

(i) finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, viivitab siseteabe avalikustamisega, kui viivitamine võib üldsust eksitada, või ei taga selle teabe konfidentsiaalsust, rikkudes artikli 12 lõiget 2;

(j) finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, ei teavita pädevat asutust siseteabe avalikustamisega viivitamisest, rikkudes artikli 12 lõiget 2;

(k) finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline või nende nimel või arvel tegutsev isik ei avalikusta üldsusele siseteavet, mis avalikustatakse mis tahes isikule tööst või ametikohast tulenevate tavapäraste ülesannete täitmisel, rikkudes artikli 12 lõiget 4;

(l) finantsinstrumendi emitent või saastekvootide turu osaline, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, või nende nimel või arvel tegutsev isik ei koosta, ei ajakohasta korrapäraselt või ei esita pädevale asutusele viimase taotluse korral insaiderite nimekirja, rikkudes artikli 13 lõiget 1;

(m) finantsinstrumentide emitendi või saastekvootide turu osalise juures juhtimisülesandeid täitev isik, kelle suhtes ei kohaldata erandit vastavalt artikli 12 lõike 2 teisele lõigule, või nendega lähedalt seotud isik ei avalikusta oma arvel tehtud tehinguid, rikkudes artikli 14 lõikeid 1 ja 2;

(n) isik, kes koostab või levitab investeerimisstrateegia soovitamist või väljapakkumist käsitlevat teavet, mis on mõeldud teabelevituskanalitele või üldsusele, ei taga mõistlikul viisil teabe erapooletut esitamist või huvide või huvide konflikti avalikustamist, rikkudes artikli 15 lõiget 1;

(o) isik, kes töötab või on töötanud pädeva asutuse heaks või mis tahes ametiasutuse või turul tegutseva ettevõtja heaks, kellele pädev asutus on ülesandeid delegeerinud, avalikustab ametisaladuse alla kuuluvat teavet, rikkudes artiklit 21;

(p) isik ei võimalda pädeval asutusel tutvuda artikli 17 lõike 2 punkti a kohaselt nõutud dokumendiga ega esita selle koopiat;

(q) isik ei esita pädevale asutusele artikli 17 lõike 2 punkti b kohaselt nõutud teavet või ei ilmu tema kutse peale kohale;

(r) turuosaline ei esita pädevale asutusele artikli 17 lõike 2 punkti c kohaselt nõutud teavet kauba tuletisinstrumentide kohta või kahtlaste tehingute aruandeid või ei võimalda otsest juurdepääsu kauplejate süsteemidele;

(s) isik ei võimalda pädevale asutusele artikli 17 lõike 2 punkti d kohaselt nõutud juurdepääsu kohapealseks kontrolliks;

(t) isik ei võimalda artikli 17 lõike 2 punkti f kohaselt nõutud juurdepääsu olemasolevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele;

(u) isik ei täida pädeva asutuse nõuet lõpetada käesoleva määrusega vastuolus olev tegevus, peatada finantsinstrumentidega kauplemine või avaldada õiendus;

(v) isik rikub oma tegevusega pädeva asutuse keeldu.

Artikkel 26
Haldusmeetmed ja -karistused

1. Ilma et see piiraks pädevate asutuste artikli 17 kohaseid järelevalvevolitusi, on pädevad asutused lõikes 1 osutatud rikkumiste korral volitatud määrama kooskõlas siseriikliku õigusega vähemalt järgmised haldusmeetmed ja -karistused:

(a) korraldus, millega nõutakse, et rikkumise eest vastutav isik lõpetaks asjaomase tegevuse ja hoiduks seda kordamast;

(b) meetmed, mida kohaldatakse juhul, kui artikliga 17 hõlmatud uurimise käigus keeldutakse koostööst;

(c) meetmed, mis lõpetavad käesoleva määruse pideva rikkumise ja kõrvaldavad selle rikkumise mõju;

(d) pädevate asutuste veebisaidil avaldatav avalik teadaanne vastutava isiku ja rikkumise laadi kohta;

(e) avalikustatud väära või eksitava teabe parandamine, nõudes muu hulgas väära või eksitavat teavet avaldanud või levitanud emitendilt või teiselt isikult õienduse avaldamist;

(f) teatava tegevuse ajutine keeld;

(g) [uue finantsinstrumentide turgude] direktiivi artikli 4 lõikes 1 määratletud investeerimisühingu tegevusloa tühistamine;

(h) investeerimisühingus ametiülesannete täitmise ajutise keelu kehtestamine investeerimisühingu juhtorgani mis tahes liikme või mis tahes muu vastutava füüsilise isiku suhtes;

(i) asjakohaste finantsinstrumentidega kauplemise peatamine;

(j) vara külmutamise ja/või arestimise taotlemine;

(k) rahaline halduskaristus, mis vastab kuni kahekordsele kasule, mis on saadud sellise rikkumise tulemusel, või kuni kahekordsele kahjule, mis on ära hoitud sellise rikkumise tulemusel, kui kõnealust kasu või kahju on võimalik kindlaks määrata;

(l) füüsilise isiku puhul rahaline halduskaristus suuruses kuni [*5 000 000 eurot]* või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus käesoleva määruse jõustumise kuupäeva seisuga;

(m) juriidilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 10 % tema aastasest kogukäibest eelmisel majandusaastal; kui juriidiline isik on emaettevõtja tütarettevõtja [nagu on määratletud direktiivi 83/349/EMÜ artiklites 1 ja 2], on asjakohane aastane kogukäive põhiemaettevõtja eelmise majandusaasta konsolideeritud aastaaruandest tulenev aastane kogukäive.

2. Pädevatel asutustel võib olla peale lõikes 2 osutatud volituste ka muid karistuste kohaldamise volitusi ja nad võivad näha ette suuremad rahalised halduskaristused, kui kõnealuses lõikes sätestatud halduskaristused.

3. Iga käesoleva määruse rikkumise eest määratud haldusmeede ja -karistus avaldatakse põhjendamatu viivituseta, esitades vähemalt rikkumise liigi ja laadi ning rikkumise eest vastutava isiku andmed, välja arvatud juhul, kui selle teabe avaldamine ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust. Kui avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, avaldavad pädevad asutused meetmed ja karistused anonüümselt.

Artikkel 27
Karistuste tõhus kohaldamine

1. Pädevad asutused võtavad haldusmeetmete ja -karistuste liigi kindlaksmääramisel arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas järgmist:

(a) rikkumise raskus ja kestus;

(b) vastutava isiku vastutuse ulatus;

(c) vastutava isiku finantsseisund, mida näitab vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastasissetulek;

(d) vastutava isiku teenitud kasumi või välditud kahju suurus, kui neid on võimalik kindlaks määrata;

(e) vastutava isiku ja pädeva asutuse koostöö tase, ilma et see piiraks vajadust tagada selle isiku teenitud kasumi või välditud kahju tagastamist;

(f) vastutava isiku varasemad rikkumised.

Pädevad asutused võivad arvesse võtta lisategureid, kui need tegurid on sätestatud siseriiklikus õiguses.

2. ESMA esitab määruse nr (EL) 1095/2010 artikli 16 kohaselt pädevatele asutustele suunised haldusmeetmete ja -karistuste liikide ning trahvide suuruse kohta.

Artikkel 28
Edasikaebamine

Liikmesriigid tagavad, et otsuseid, mida pädev asutus käesoleva määruse kohaselt teeb, saab vaidlustada.

Artikkel 29
Rikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid kehtestavad tõhusad mehhanismid, et soodustada pädevate asutuste teavitamist käesoleva määruse rikkumistest, sealhulgas vähemalt:

(a) rikkumisteadete vastuvõtmise erimenetlused ja nende järelkontroll;

(b) võimalikest või tegelikest rikkumistest teatavate isikute asjakohane kaitse;

(c) selliste isikuandmete kaitse, mis hõlmab nii võimalikust või tegelikust rikkumisest teatavat isikut kui ka süüdistatavat isikut kooskõlas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud põhimõtetega;

(d) asjakohased menetlused, et tagada süüdistatava isiku kaitseõigus ja tema õigus ärakuulamisele enne teda käsitleva otsuse vastuvõtmist ning õigus tõhusale õiguskaitsevahendile iga teda käsitleva otsuse või meetme puhul.

2. Käesoleva määruse võimalike rikkumiste kohta olulist teavet esitavatele isikutele võib ette näha rahalised stiimulid kooskõlas siseriikliku õigusega, kui sellistel isikutel ei ole eelnevat õiguslikku ega lepingulist kohustust sellist teavet esitada, kui teave on uus ja kui selle tulemusel kohaldatakse halduskaristust või -meedet või kriminaalkaristust käesoleva määruse rikkumise eest.

3. Komisjon võtab rakendusaktidega vastavalt artiklile 33 vastu meetmed, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud menetlused, sealhulgas teatamismeetodid ja teadete järelkontrolli meetodid ning isikute kaitse meetmed.

Artikkel 30
Teabevahetus ESMAga

1. Pädevad asutused ja õigusasutused esitavad ESMAle igal aastal koondteabe kõigi artikli 24, 25, 26, 27, 28 ja 29 kohaselt määratud haldusmeetmete, -karistuste ja -trahvide kohta. ESMA avaldab selle teabe aastaaruandes.

2. Kui pädev asutus on avalikustanud haldusmeetmed, -karistused ja -trahvid, teavitab ta nendest haldusmeetmetest, -karistustest ja -trahvidest samal ajal ESMAt.

3. Kui avalikustatud haldusmeede, -karistus või -trahv on seotud investeerimisühinguga, kellel on [uue finantsinstrumentide turgude] direktiivi kohane tegevusluba, lisab ESMA viite avalikustatud karistusele [uue finantsinstrumentide turgude] direktiivi artikli 5 lõike 3 alusel asutatud investeerimisühingute registrisse.

4. ESMA koostab tehniliste rakendusstandardite eelnõu, et määrata kindlaks käesolevas artiklis osutatud teabevahetuse kord ja vormid.

   ESMA esitab esimeses lõigus osutatud tehniliste rakendusstandardite eelnõu komisjonile [...].

   Komisjonile antakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud tehnilised rakendusstandardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

6. PEATÜKK
DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 31
Volituste delegeerimine

Komisjonile antakse volitused võtta artikli 32 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tagasiostuprogrammide ja finantsinstrumentide stabiliseerimise tingimuste, käesolevas määruses kasutatud mõistete, insaiderite nimekirjade koostamise tingimuste, juhtide tehingutega seotud tingimuste ning käesoleva määruse rikkumise tuvastamiseni viia võivat teavet andvate isikutega seotud korra täiendamist ja muutmist.

Artikkel 32
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Volitused antakse määramata ajaks alates artikli 36 lõikes 1 osutatud kuupäevast.

3. Euroopa Parlament või nõukogu võib delegeeritud volitused igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Delegeeritud õigusakt jõustub üksnes siis, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemise kuupäeva esitanud selle kohta vastuväiteid või kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et neil ei ole õigusaktile vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda ajavahemikku kahe kuu võrra.

7. PEATÜKK
RAKENDUSAKTID

Artikkel 33
Komiteemenetlus

1. Artikli 29 lõike 3 kohaste rakendusaktide vastuvõtmisel abistab komisjoni otsusega 2001/528/EÜ[41] asutatud Euroopa väärtpaberikomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011[42] tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5, võttes arvesse selle määruse artiklit 8.

8. PEATÜKK
ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 34
Direktiivi 2003/6/EÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2003/6/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates [*24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*]. Viiteid direktiivile 2003/6/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 35
Üleminekusätted

Enne käesoleva määruse jõustumist eksisteerinud turutavasid, mille pädevad asutused on direktiivi 2003/6/EÜ artikli 1 lõike 2 punkti a kohaldamise eesmärgil heaks kiitnud vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 2273/2003,[43] võib kohaldada kuni [*12 kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva*], tingimusel et asjaomased pädevad asutused teatavad neist ESMAle enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.

---

41 EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45.
42 ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.
43 ELT L 162, 29.4.2004, lk 72.

Artikkel 36
Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub [kahekümnendal päeval pärast] selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Määrust kohaldatakse alates [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist], välja arvatud artikli 3 lõiget 2, artikli 8 lõiget 5, artikli 11 lõiget 3, artikli 12 lõiget 9, artikli 13 lõikeid 4 ja 6, artikli 14 lõikeid 5 ja 6, artikli 15 lõiget 3, artikli 18 lõiget 9, artikli 19 lõiget 9, artikli 28 lõiget 3 ja artikli 29 lõiget 3, mida kohaldatakse kohe pärast käesoleva määruse jõustumist.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

I LISA

A. Väärate või eksitavate teadete ja hindade kindlustamisega seotud manipuleerimise näitajad

Käesoleva määruse artikli 8 lõike 1 punkti a kohaldamisel, ilma et see piiraks kõnealuse artikli lõikes 3 sätestatud tegevuste kohaldamist, võetakse arvesse muu hulgas järgmisi näitajaid, mille loetelu ei ole ammendav ja mida iseenesest ei tuleks ilmtingimata käsitada turuga manipuleerimisena, kui turuosalised ja pädevad asutused uurivad tehinguid või kauplemisega seotud korraldusi:

(a) mil määral kujutavad antud kauplemisega seotud korraldused või sooritatud tehingud endast märkimisväärset osa asjakohase finantsinstrumendiga, seotud kauba hetkelepinguga või saastekvootidel põhineva enampakkumistootega tehtud tehingute päevamahust, eriti kui selline tegevus toob kaasa nende hinna olulise muutuse;

(b) mil määral põhjustavad finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või saastekvootidel põhineva enampakkumistoote puhul märkimisväärset ostu- või müügivõimalust omavate isikute antud kauplemisega seotud korraldused või sooritatud tehingud olulisi muutusi finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või saastekvootidel põhineva enampakkumistoote hinnas;

(c) kas sooritatud tehingute tagajärjel muutub finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või saastekvootidel põhineva enampakkumistoote tulusaav omanik;

(d) mil määral hõlmavad antud kauplemisega seotud korraldused või sooritatud tehingud positsioonide muutumist vastupidiseks lühikese aja jooksul ja kujutavad endast märkimisväärset osa asjakohase finantsinstrumendiga, seotud kauba hetkelepinguga või saastekvootidel põhineva enampakkumistootega tehtud tehingute päevamahust, ja mil määral võidakse neid seostada finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või saastekvootidel põhineva enampakkumistoote hinna olulise muutumisega;

(e) mil määral koonduvad antud kauplemisega seotud korraldused või sooritatud tehingud lühikesse ajavahemikku kauplemiseks ettenähtud ajavahemikus ja põhjustavad hinnamuutuse, mis hiljem muutub vastupidiseks;

(f) mil määral muudavad antud kauplemisega seotud korraldused finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või saastekvootidel põhineva enampakkumistoote eest pakutud parimat ostu- või müügihinda ehk üldisemalt turuosalistele kättesaadava tellimisraamatu sisu ja mil määral neid tühistatakse enne täitmist;

(g) mil määral antakse kauplemisega seotud korraldusi või sooritatakse tehinguid täpselt või umbes ajal, mil arvutatakse võrdlushindu, arveldushindu ja hinnangulisi väärtusi, ja mil määral see põhjustab selliseid hindu ja hinnangulisi väärtusi mõjutavaid hinnamuutusi.

B. Näilike vahendite või muud liiki pettuse või võtete kasutamisega seotud manipuleerimise näitajad

Käesoleva määruse artikli 8 lõike 1 punkti b kohaldamisel, ilma et see piiraks kõnealuse artikli punkti 3 teises lõigus sätestatud tegevuste kohaldamist, võetakse arvesse muu hulgas järgmisi näitajaid, mille loetelu ei ole ammendav ja mida iseenesest ei tuleks ilmtingimata käsitada turuga manipuleerimisena, kui turuosalised ja pädevad asutused uurivad tehinguid või kauplemisega seotud korraldusi:

(a) kas kauplemisega seotud korraldusi andnud või tehinguid sooritanud isikud või nendega seotud isikud on enne või pärast levitanud väära või eksitavat teavet;

(b) kas kauplemisega seotud korraldusi andnud või tehinguid sooritanud isikud või nendega seotud isikud on enne või pärast koostanud või levitanud investeerimissoovitusi, mis on vigased, erapoolikud või ilmselgelt mõjutatud olulistest huvidest.

ETTEPANEKUTELE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

1.4. Eesmärgid

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

ETTEPANEKUTELE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) korral rakendatavate kriminaalkaristuste kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB)[44] struktuurile

Siseturg – finantsturud

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**[45]

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Turu kuritarvitamist käsitleva määruse ja direktiivi üldeesmärk on suurendada turu terviklikkust ja tugevdada investorite kaitset, keelates siseteavet omavatel isikutel kaubelda seotud finantsinstrumentidega ja keelates turuga manipuleerimise sellise käitumise kaudu nagu väära teabe või kuulduste levitamine ning kauplemine, mis kindlustab hinna ebaharilikul tasemel, tagades samal ajal ühtsed eeskirjad ja võrdsed võimalused ning muutes väärtpaberiturud kapitali hankimise kohana VKEde kasvuturgudel tegutsevate emitentide jaoks atraktiivsemaks.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk nr ...

Eeltoodud üldeesmärke silmas pidades on asjakohased järgmised poliitilised erieesmärgid:

- tagada määruse ja direktiivi vastavus turu arenguga;

---

44 ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

45 Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

- tagada turu kuritarvitamise eeskirjade tõhus järgimise tagamine;

- muuta turu kuritarvitamist käsitlev kord suurema selguse ja õiguskindluse tagamise kaudu tõhusamaks;

- vähendada võimaluse korral halduskoormust, eriti VKEde turgudel tegutsevate emitentide jaoks.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Eespool loetletud erieesmärgid eeldavad järgmiste tegevuseesmärkide saavutamist:

- vältida turu kuritarvitamist organiseeritud turgudel, platvormidel ja börsiväliste tehingute korral;

- vältida turu kuritarvitamist kaubaturgudel ja seotud tuletisinstrumentide turgudel;

- tagada, et reguleerivatel asutustel on tõhusaks täitmise tagamiseks vajalikud andmed ja volitused;

- tagada järjekindlad, tõhusad ja hoiatavad karistused;

- vähendada võimalusi ja kaalutlusõiguse ulatust või need kaotada;

- selgitada teatavaid põhimõisteid.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Ettepanekute üldmõjul edeneb turu kuritarvitamise vastu võitlemine ELis märkimisväärselt. Esmalt suurendatakse turu terviklikkust ja tugevdatakse investorite kaitset, selgitades, millised finantsinstrumendid ja turud on hõlmatud, ning tagatakse, et hõlmatud on finantsinstrumendid, millega on lubatud kaubelda ainult mitmepoolses kauplemissüsteemis ja muudes uut liiki organiseeritud kauplemissüsteemides. Lisaks tugevdatakse turu läbipaistvuse suurendamisega kaitset turu kuritarvitamise vastu kauba tuletisinstrumentide kaudu. Peale selle tagatakse turu kuritarvitamise parem tuvastamine, andes pädevatele asutustele uurimiseks vajalikud volitused, ja muudetakse karistused hoiatavamaks, võttes kasutusele haldusmeetmete või -karistuste rakendamise miinimumpõhimõtted ja nõudes kriminaalkaristuste kehtestamist. Lisaks tagatakse ühtsem lähenemisviis turu kuritarvitamisele, sest vähendatakse liikmesriikide võimalusi ja kaalutlusõiguse ulatust ning kehtestatakse proportsionaalne kord VKEde kasvuturgude emitentide jaoks. Üldiselt eeldatakse, et see algatus aitab muuta finantsturud terviklikumaks ja avaldab positiivset mõju investorite usaldusele ning aitab tagada finantsturgudel finantsstabiilsuse.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Peamised näitajad ja teabeallikad, mida saab hindamisel kasutada, on järgmised:

- liikmesriikide pädevatelt asutustelt saadud andmed nende turu kuritarvitamise juhtumite kohta, mida nad on uurinud ja mille eest karistusi määranud, ning

- aruanne (mille võib koostada ESMA) reguleerivate asutuste poolt õigusaktide täitmise tagamisel saadud kogemuste kohta.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Lühiperspektiivis:

- tagada, et reguleerivatel asutustel oleksid tõhusaks täitmise tagamiseks vajalikud andmed ja volitused;

- tagada järjekindlad, tõhusad ja hoiatavad karistused;

- vähendada võimalusi ja kaalutlusõiguse ulatust või need kaotada;

- täpsustada teatavaid põhimõisteid.

Pikaajalises perspektiivis:

- vältida turu kuritarvitamist organiseeritud turgudel, platvormidel ja börsiväliste tehingute korral;

- vältida turu kuritarvitamist kaubaturgudel ja seotud tuletisinstrumentide turgudel.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Kuigi kõik mõjuhinnangus kirjeldatud probleemid mõjutavad märkimisväärselt iga liikmesriiki, saab nende kogumõju täielikult hinnata ainult piiriülesel tasandil. See on tingitud sellest, et turgu saab kuritarvitada instrumendi mis tahes noteerimise kohas või börsiväliselt, seega isegi turgudel, mis ei ole asjaomase instrumendi esmasturg. Seetõttu valitseb tegelik oht, et ELi tasandi meetmete puudumise korral hoidutakse liikmesriikides turu kuritarvitamise vastu võitlemiseks võetud meetmetest kõrvale või on need meetmed ebatõhusad. Pealegi on ühtne lähenemisviis äärmiselt oluline, et vältida õigusnormide erinevuse ärakasutamist, ja kuna kehtiv turu kuritarvitamist käsitlev direktiiv juba hõlmab seda küsimust, saab mõjuhinnangus osutatud probleeme kõige paremini lahendada ühiste jõupingutustega.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Käesoleva määruse ettepanek tugineb kehtivale turu kuritarvitamist käsitlevale direktiivile, mille kohaldamisel on ilmnenud mõningad piirangud ja mida on kohaldatud liikmesriikides erinevalt, mistõttu tuleb see määruse ja direktiivi vormis läbi vaadata.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Nagu komisjon oma 2. juuni 2010. aasta teatises „Finantsteenuste reguleerimine jätkusuutliku kasvu tagamiseks”[46] teatas, plaanis ta lõpetada oma täieliku finantsreformikava järgnevatel kuudel. Mitu teatises loetletud vastuvõetud või menetluses olevat ettepanekut on seotud käesoleva algatusega ja aitavad saavutada selle eesmärke tugevdada investorite kaitset ning suurendada turu läbipaistvust ja terviklikkust.

Lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavaid aspekte käsitleva määruse ettepanek sisaldab lühikeseks müügi avalikustamise korda, mis hõlbustaks reguleerivatel asutustel tuvastada võimalikke lühikeseks müügiga seotud turuga manipuleerimise juhtumeid või siseringitehinguid[47].

Börsiväliseid tuletisinstrumente, keskseid vastaspooli ja kauplemisteabehoidlaid käsitleva määruse ettepanek suurendab samuti börsiväliste tuletisinstrumentide märkimisväärsete positsioonide läbipaistvust, mis aitab reguleerivatel asutustel jälgida turu kuritarvitamist tuletisinstrumentide kasutamise kaudu[48].

Finantsinstrumentide turgude direktiivi läbivaatamisel kaalutakse võimalust laiendada teatamiskohustuse praegust kohaldamisala ainult mitmepoolses kauplemissüsteemis kaubeldavate instrumentide ja börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtud tehingute võrra. Selliste instrumentidega tehtud börsivälistest tehingutest teatamine pädevatele asutustele, millega ei ole lubatud kaubelda reguleeritud turul, ei ole praegu kohustuslik ja selline

---

46 (KOM(2010) 301), komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Euroopa Keskpangale „Finantsteenuste reguleerimine jätkusuutliku kasvu tagamiseks”, juuni 2010.

47 (KOM(2010) 482), ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta, september 2010.

48 KOM(2010) 484), ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, september 2010.

teatamine hõlbustaks reguleerivatel asutustel tuvastada turu kuritarvitamist selliste instrumentide abil[49].

Komisjoni ettepanekus energiaturu terviklikkust ja läbipaistvust käsitleva määruse kohta vaadeldakse füüsilistele energiaturgudele iseloomulikke läbipaistvusnõudeid ja manipuleerimist ning tehingutest teatamist energiaturgude terviklikkuse tagamiseks[50].

49 (KOM(2011) XXX).

50 (KOM(2010) 726), ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta, detsember 2010.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA

– ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus

– rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[51]

☒ **Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine** komisjoni poolt

☐ **Kaudne tsentraliseeritud eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ rakendusametitele

– ☐ ühenduste asutatud asutustele[52]

– ☐ riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses

☐ **Eelarve täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Detsentraliseeritud eelarve täitmine** koostöös kolmandate riikidega

☐ **Eelarve täitmine ühiselt** rahvusvaheliste organisatsioonidega ***(täpsustage)***

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused

//

[51] Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

[52] Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve loomist käsitleva määruse artikliga 81 on ette nähtud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevuse tulemusena saadud kogemuste hindamine kolme aasta jooksul alates tema tegevuse algusest. Sel eesmärgil koostab komisjon üldaruande, mis edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

ELi finantsjärelevalvesüsteemi reformimiseks on koostatud mõjuhinnang, mis on lisatud määrustele, millega asutatakse Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve.

Praeguste ettepanekutega ESMAle ettenähtud lisavahendid on vajalikud, et ESMA saaks oma volitusi rakendada.

1. ESMA tagab eeskirjade ühtlustamise ja kooskõlastamise seoses järgmisega:

- tagasiostuprogrammide ja stabiliseerimise suhtes kohaldatav erand (artikkel 3);

- kahtlaste tehingute tuvastamise ja neist teatamise tehniline kord (artikkel 11);

- siseteabe asjakohase avalikustamise tehnilised vahendid (artikkel 12);

- siseteabe avalikustamisega viivitamise tehnilised vahendid (artikkel 12);

- soovituslik ja mittetäielik loetelu siseteavet hõlmata võivatest sündmustest, mis on seotud emitentidega, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde turul (artikkel 12);

- insaiderite nimekirjade sisu ja vorm (artikkel 13);

- investeerimissoovituste ja statistikaga seotud kord (artikkel 15);

- ELi ja välisriikide pädevate ja reguleerivate asutuste vahelise teabevahetuse kord ja vormid (artiklid 18, 19, 20 ja 29).

2. Lisaks sellele kooskõlastab ESMA ühe pädeva asutuse taotlusel pädevate asutuste uurimisi ja kontrolle piiriüleste turu kuritarvitamise juhtumite korral (artikkel 19).

3. ESMA kooskõlastab ka liikmesriikide pädevate asutuste ja kolmandate riikide asjakohaste pädevate asutuste vaheliste koostöökokkulepete väljatöötamist. ESMA koostab näidiskoostöökokkuleppe, mida pädevad asutused võivad kasutada. ESMA kooskõlastab ka kolmandate riikide pädevatelt asutustelt saadud teabe vahetamist asutuste vahel (artikkel 20).

4. Peale selle hõlbustab ja kooskõlastab ESMA kauba tuletisinstrumentidega seotud koostööd ja teabevahetust nende muude liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste ja reguleerivate asutuste vahel, kes vastutavad hetketurgude eest (artikkel 19).

Nende vahendite puudumise korral ei suudaks ESMA oma rolli õigeaegselt ja tõhusalt täita.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

ESMA määruses sätestatud haldus- ja kontrollisüsteeme kohaldatakse ka ESMA käesolevast ettepanekust tuleneva rolli suhtes. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevuse hindamise lõplike näitajate kohta teeb komisjon otsuse esimese ettenähtud hindamise ajal. Lõpphindamisel on kvantitatiivsed näitajad sama olulised kui konsultatsioonide käigus kogutud kvalitatiivsed tõendid. Hindamist korratakse iga kolme aasta järel.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks kohaldatakse ESMA suhtes piiranguteta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta.

ESMA ühineb Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta ning võtab viivitamata vastu asjakohased sätted, mida kohaldatakse kõigi ESMA töötajate suhtes.

Rahastamisotsustes ning nendest tulenevates lepingutes ja rakendusaktides sätestatakse sõnaselgelt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajaduse korral teha ESMA rahastamisest kasu saajate ning raha jaotamise eest vastutavate töötajate juures kohapealseid kontrolle.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitme-aastase finants-raamistiku rubriik	Eelarverida	Assignee-ringute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus……...…….]	Liigenda-tud/liigen-damata (53)	EFTA[54] riigid	Kandidaat-riigid[55]	Kolman-dad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
	12.040401.01 ESMA – toetus jaotistele 1 ja 2 (personali- ja halduskulud)	Liigen-datud	JAH	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

///

53 Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.
54 EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.
55 Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	1A	Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks

Siseturu ja teenuste peadirektoraat			Aasta **2013**[56]	Aasta **2014**	Aasta **2015**					**KOKKU**
• Tegevusassigneeringud										
12.0404.01	Kulukohustused	(1)	0,179	0,327	0,327					**0,832**
	Maksed	(2)	0,179	0,327	0,327					**0,832**
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud[57]										
Eelarverida nr		(3)	**0**	**0**	**0**					
Siseturu ja teenuste peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	0,179	0,327	0,327					**0,832**
	Maksed	=2+2a +3	0,179	0,327	0,327					**0,832**

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	**0**	**0**	**0**					
	Maksed	(5)	**0**	**0**	**0**					
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	**0**	**0**	**0**					

56 Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

57 Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku **rubriigi 1A assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	=4+ 6	0,179	0,327	0,327					**0,832**
	Maksed	=5+ 6	0,179	0,327	0,327					**0,832**

1. ESMA peab koostama teatava arvu tehniliste rakendusstandardite eelnõu seoses järgmisega:

   – tagasiostuprogrammide ja stabiliseerimise suhtes kohaldatav erand (artikkel 3);

   – kahtlaste tehingute tuvastamise ja neist teatamise tehniline kord (artikkel 11);

   – siseteabe asjakohase avalikustamise tehnilised vahendid (artikkel 12);

   – siseteabe avalikustamisega viivitamise tehnilised vahendid (artikkel 12);

   – soovituslik ja mittetäielik loetelu siseteavet hõlmata võivatest sündmustest, mis on seotud emitentidega, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde turul (artikkel 12);

   – insaiderite nimekirjade sisu ja vorm (artikkel 13);

   – investeerimissoovituste ja statistikaga seotud kord (artikkel 15);

   – ELi ja välisriikide pädevate ja reguleerivate asutuste vahelise teabevahetuse kord ja vormid (artiklid 18, 19, 20 ja 29).

2. ESMA kooskõlastab ühe pädeva asutuse taotlusel pädevate asutuste uurimisi ja kontrolle piiriüleste turu kuritarvitamise juhtumite korral.

3. ESMA kooskõlastab liikmesriikide pädevate asutuste ja kolmandate riikide asjakohaste pädevate asutuste vaheliste koostöökokkulepete väljatöötamist. ESMA koostab näidiskoostöökokkuleppe, mida pädevad asutused võivad kasutada. ESMA kooskõlastab ka kolmandate riikide pädevatelt asutustelt saadud teabe vahetamist asutuste vahel.

4. ESMA hõlbustab ja kooskõlastab kauba tuletisinstrumentidega seotud koostööd ja teabevahetust nende muude liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste ja reguleerivate asutuste vahel, kes vastutavad hetketurgude eest.

<u>Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:</u>

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku **rubriikide 1–4 assigneeringud KOKKU** (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6	0,179	0,327	0,327					**0,832**
	Maksed	=5+ 6	0,179	0,327	0,327					**0,832**

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**5**	Halduskulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta **2013**	Aasta **2014**	Aasta **2015**					**KOKKU**
<…….> peadirektoraat									
• Personalikulud		**0**	**0**	**0**					
• Muud halduskulud		**0**	**0**	**0**					
<…….> **peadirektoraat KOKKU**	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku **rubriigi 5 assigneeringud KOKKU**	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	**0**	**0**	**0**					

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta **2013**[58]	Aasta **2014**	Aasta **2015**					**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku **rubriikide 1–5 assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	0,179	0,327	0,327					**0,832**
	Maksed	0,179	0,327	0,327					**0,832**

58 Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist

– ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Ettepaneku erieesmärgid on sätestatud punktis 1.4.2. Need saavutatakse kavandatud seadusandlike meetmetega, mida rakendatakse riiklikul tasandil ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve osalusel.

Kuigi igale tegevuseesmärgile ei saa määrata konkreetset arvulist väljundit, peaks ESMA roll koos liikmesriikide reguleerivate asutuste uute volitustega aitama suurendada turu terviklikkust ja tugevdada investorite kaitset, keelates siseteavet omavatel isikutel kaubelda seotud finantsinstrumentidega ja keelates turuga manipuleerimise sellise käitumise kaudu nagu väära teabe või kuulduste levitamine ning kauplemine, millega kindlustatakse hind ebaharilikul tasemel. Selle uue raamistiku abil välditakse turu kuritarvitamist organiseeritud turgudel, platvormidel ja börsiväliste tehingute korral ning kaubaturgudel ja seotud tuletisinstrumentide turgudel. Lisaks sellele tagab see raamistik ESMAle ja liikmesriikide reguleerivatele asutustele järjekindlate, tõhusate ja hoiatavate karistuste määramiseks vajalikud andmed ja volitused.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

– ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

– ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Märkus:

Siseturu ja teenuste peadirektoraat ei vaja käesoleva ettepaneku põhjal täiendavat personali ega haldusressursse. Jätkatakse turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi järgimiseks praegu kasutatavate ressursside kasutamist.

3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

– ☐ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.

– ☒ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Ettepanekuga nähakse ESMAle ette lisaülesanded. See nõuab lisavahendeid eelarverealt 12.0404.01.

– ☐ Ettepanekuga/algatusega seoses on vajalik paindlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine[59].

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☒ Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta **2013**	Aasta **2014**	Aasta **2015**					Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus *Liikmesriigid ELi liikmesriikide järelevalveasutuste kaudu (*)*	0,268	0,490	0,490					1,248
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	0,268	0,490	0,490					1,248

(*) Hinnang põhineb ESMA määruse eelnõus sätestatud kehtival rahastamismehhanismil (liikmesriigid 60 % ja liit 40 %).

[59] Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

- ☐ omavahenditele
- ☐ mitmesugustele tuludele

Lisa finantsselgitusele, mis kaasneb ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta ja ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) korral rakendatavate kriminaalkaristuste kohta).

Kasutatud metoodika ja peamised eeldused

Kahest ettepanekust tulenevate ESMA ülesannetega seotud kulude puhul kalkuleeriti personalikulusid (jaotis 1) kooskõlas komisjonile edastatud ESMA 2012. aasta eelarveprojektis esitatud kulude liigitusega.

Kahes komisjoni ettepanekus on sätestatud, et ESMA töötab välja 11 uut siduvat tehnilist standardit, mis peaksid tagama äärmiselt tehnilist laadi sätete järjekindla rakendamise kogu ELis. Ettepanekute kohaselt peab ESMA uued siduvad tehnilised standardid välja töötama 24 kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb töötajate arvu suurendada juba alates 2013. aastast. Ametikohtade liikide poolest on uute siduvate tehniliste standardite edukaks ja õigeaegseks väljatöötamiseks vaja täiendavaid poliitika, õigusküsimuste ja mõju hindamisega tegelevaid ametnikke.

Komisjoni talituste ja ESMA hinnangute põhjal kohaldati kahe ettepanekuga seotud siduvate tehniliste standardite väljatöötamiseks vajalike täistööajale taandatud töötajate arvu väljaselgitamiseks järgmisi eeldusi:

- 2013. aastaks vajatakse üht poliitikaga, üht mõju hindamisega ja üht õigusküsimustega tegelevat ametnikku.

Seega on siduvate tehniliste standardite väljatöötamiseks, mis peab toimuma 24 kuu jooksul pärast määruse jõustumist, vaja kolme täistööajale taandatud töötajat.

Peale selle usaldatakse ESMAle mõned alalised ülesanded järgmistes valdkondades:

- uurimise ja kontrolli kooskõlastamine pädevate asutuste vahel piiriüleste turu kuritarvitamise juhtumite korral;

- liikmesriikide pädevate asutuste ja kolmandate riikide asjakohaste pädevate asutuste vaheliste koostöökokkulepete väljatöötamine. ESMA koostab näidiskoostöökokkuleppe, mida pädevad asutused võivad kasutada. ESMA kooskõlastab ka kolmandate riikide pädevatelt asutustelt saadud teabe vahetamist asutuste vahel;

- koostöö ja teabevahetuse hõlbustamine ja kooskõlastamine nende muude liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste ja reguleerivate asutuste vahel, kes vastutavad hetketurgude ja saastekvootide eest.

Üldiselt tähendab see seda, et on vaja kuut täiendavat täistööajale taandatud töötajat.

Muud eeldused:

- 2012. aasta eelarveprojektis esitatud täistööajale taandatud töötajate jaotuse põhjal eeldatakse, et kuue täistööajale taandatud lisatöötaja seas on kolm ajutist töötajat (50 %), kaks riikide lähetatud eksperti (33,3 %) ja üks lepinguline töötaja (16,7 %);
- eri kategooria töötajate keskmised aastased palgakulud põhinevad eelarve peadirektoraadi suunistel;
- Pariisi töötasu paranduskoefitsient on 1,27;
- eeldatavad koolituskulud on 1 000 eurot täistööajale taandatud töötaja kohta aastas;
- lähetuskulud on 10 000 eurot; hinnang põhineb 2012. aasta eelarveprojektil ja kajastab lähetuskulu ühe töötaja kohta;
- töölevõtmisega seotud kulud (sõidu-, hotelli-, arstliku läbivaatuse, sisseseadmis- ja muud hüvitised, kolimiskulud jne) on 12 700 eurot; hinnang põhineb 2012. aasta eelarveprojektil ja kajastab ühe uue töötaja töölevõtmise kulu.

Eeldati, et täistööajale taandatud töötajate arvu eelkirjeldatud suurendamise tinginud töökoormus säilib 2014. aastal ja edaspidi ning on seotud juba väljatöötatud siduvate tehniliste standardite muutmisega.

Järgmisel kolmel aastal vajaliku eelarve suurenemise arvutamise meetodist annab üksikasjalikuma ülevaate järgmine tabel. Arvutamisel on lähtutud asjaolust, et liidu eelarvest rahastatakse 40 % kuludest.

Kululiik	**Arvutuskäik**	**Summa (tuhandetes)**			
		2013	**2014**	**2015**	**Kokku**
Jaotis 1: personalikulud					
6 töötaja palgad ja hüvitised					
- ajutised töötajad	=3*127*1,27	241,93	483,87	483,87	1209,67
- riikide lähetatud eksperdid	=2*73*1,27	92,71	185,42	185,42	463,55
- lepingulised töötajad	=1*64*1,27	40,64	81,28	81,28	203,2
6 töötaja töölevõtmisega seotud kulud	=6*12,7	76,2			76,2
6 töötaja lähetuskulud	=6*10	30	60	60	150
6 töötaja koolituskulud	=6*1	3	6	6	15
Jaotis 1: personalikulud kokku		484,48	816,57	816,57	2079,53
Liidu osalus (40 %)		193,79	326,63	326,63	847,05
Liikmesriikide osalus (60 %)		290,68	489,94	489,94	1270,56

Järgmises tabelis on esitatud kolme ajutise töötaja ametikohtade loetelu ettepanek:

Tegevusüksus ja palgaaste	Ajutised ametikohad
AD 16	
AD 15	
AD 14	
AD 13	
AD 12	
AD 11	
AD 10	
AD 9	1
AD 8	
AD 7	2
AD 6	
AD 5	
AD kokku	3